

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen.

Mai számunk 10 oldal

Ara: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATALI
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL. 21-90. ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 76 FILLÉR,
HAVONTA 3 PENGÓ

(TRIANON 22.) 1941 AUG. 28. CSÜTÖRTÖK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. EVFOLYAM 195. SZÁM

A magyar nemzet hivatása

Nemzet, amely hivatást tölt be, történelmi missziót vállal és annak következtében eleget tesz hosszú évszázadokon át, birtokában van a magasabbrendűségnek. Bárdossy László miniszterelnök az egyik németnyelvű magyar folyóiratban rendkívül mélyenszántó megállapításokkal foglalkozott Magyarországnak a Duna-medencében betöltött hivatásával. A háború zaja ma még hangosabb mindennél, mégis szükséges, hogy vezető államférfiaink hangot adjanak a magyar nemzet nagy értékeiről. Ezeket az értékeket, amelyeket ezerszázados történelmünk lépten-nyomon igazol, volt idő, nem is olyan régen, amikor a gyűlölet, a bosszú vágya s a tönkretelni akarás szelleme próbálta lépni a magyar nemzet glóriás homlokáról. Nem elégedtek meg azzal, hogy vagyoniilag, tulajdonjogukat képező anyagi erőikben károsították meg és feldarabolták országunkat, de letagadták, vagy tagadni próbálták a magyar nemzet hivatásérzettel együttjáró nagy szellemi értékeit is. Hiábavaló volt a trianoni időkben az érvek láncolatát felsorakoztatni. Nem érdekelték a gyűlölködők, magukat győzteseknek nevezett hatalmakat, ha feltártuk történelmünk dicső lapjait és beigazoltuk, hogy a magyar nemzet hivatásából önként fakadt az, hogy Európa nyugati országainak keresztény kultúrája és magasfokú műveltsége csak úgy maradhatott meg töretlen formában a mai kor számára, hogy a magyar nemzet hivatásában állónak látta, ha Európa e fontos posztján, a Duna medencében fegyverrel és kultúrával őrt áll a nyugati műveltség védelmére. Mondjuk: hiábavaló volt a nagy magyar tényekre való hivatkozás.

De éppen a bekövetkezett súlyos események igazolják azt, hogy az a zürzavar, amelyet a volt kisantant államok a Duna-medencében teremfettek, belső ellentmondásaikkal együtt kétségtelen beigazolóltak annak a történelmi igazságnak, hogy Magyarország nélkül nem képzelhető el pozitív fejlődés és tartós béke. Nem tudjuk, de talán lehetséges, hogy a bekövetkezett újabb nagy háborús konfliktus és annak előzményei és tapasztalatai nagy tanulságokat tesznek ellenfeleink számára. De a magyar nemzet megtanulta azt, hogy a jóindulatú, józan feltételezés helyett célravezetőbb és egyedül biztonságos számára, ha maga gondoskodik arról, hogy tekintélyét és jogait megőrizze. Most hogy ismét a Kárpátok ormán állunk és Bácskában is elérjük a régi történelmi határunkat és kezünkben olyan értékes fegyverek vannak, amelyek forgatásához megvan a tudásunk és akaratumk, nagy biztosságot számunkra, hogy azok előtt is igazolni tudjuk Magyarországot hivatását a Duna-medencében, akik ezt a hosszú évszázados jót biztos fedezékében elfelejtették, vagy letagadni próbálták. Hivatást betölteni, az egyén életében sem jelent annyit, hogy azért elismerést, avagy dicsőretet várjon. A magyar nemzet sem azért szállt sikra gyakran élet-halál harcot vívó sorsdöntő csatákba, mert áhitozott a külföld elismerésére, hanem egyedül azért, mert minden időben tudatában volt kötelességének. Ma is a nyugati kultúráját védelmezzük. Védelmezzük pedig olyan keleti szellemi pestissel szemben, amely ha Európa országait előzönölhetné, jöhetne

A szövetséges seregek már a Dnyeper keleti partján üldözik az átvetett ellenséget

Magyar vadászraj bravurja Ukrajnában — Elfoglaltuk Velikije-Luki városát — Leningrád körül a német légi erő szétrombolta a vasutvonalakat — A finn csapatok folytatják előnyomulásukat — Irán továbbra is ellenáll — Rooseveltt össze akarja hívni az amerikai elnökök értekezletét

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az ukrajnai arcvonalon működő szövetséges erők a Dnyeper alsó folyása mentén tartott ellenséges hídfőállások ellenállását megtörték

és a szovjet csapatokat ezeken a pontokon is a túlsó partra vetették vissza. miközben egyes helyeken már át is keltek a Dnyeper keleti partjára. Ezeknek a folyón túlrá áttört részeknek feltartóztatására az ellenség minden számbavehető erejét harcra vetette, ellentámadásai azonban kudarcot vallottak.

A földi csapatokat támogató szovjet légi erők leküzdésében magyar légi kötelékek is résztvettek.

Ezek sorából — mint a Magyar Távirati Irodával közlik — ki kell emelni annak a három gépből álló magyar vadászrajnak szép teljesítményét, amely

tíz alacsony támadást végrehajtott, ellenséges Rata-bombázót rohant meg s azokból ötöt lelőtt, ötöt pedig visszavonulásra kényyszerített.

Saját gépeink kisebb sérüléseket szenvedtek s valamennyien visszatértek.

elleni támadásuk alkalmával nagy rombolásokat végeztek bombáikkal kikötő s vasúti berendezéseken.

Brit repülőgépek szerdára virradó éjszaka Nyugat- és Délnyugat-Németország egyes helyein és többek között Köln lakónegyedére romboló- és gyújtóbombákat dobtak. A légvédelmi tüzérség két támadó bombavető repülőgépet lelőtt. MTF

Adáz harcok Gondár körül

Róma, augusztus 27. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 449. számú közleménye:

Észak-Afrikában, Tobruk szakaszán tüzérségünk tüzelt angol gépesített osztagokra. Angol repülőgépek több bombát dobtak le Tripolisra és Benghazira. Az áldozatok száma és az anyagi kár csekély. — Benghází légvédelmi ütegei egy ellenséges repülőgépet lelőttek.

Kelet-Afrikában az ellenség heves támadást intézett előretolt állásaink ellen.

Gondár körül adáz harcok folytak csapataink és erős ellenséges osztagok között.

Az ellenség jelentékeny veszteséget szenvedett.

A Földközi-tenger középső részén vadászrepülőink harcra keveredtek számbeli fölényben levő ellenséges kötelékekkel. Két Hurricane-gépet lelőttünk.

Az olasz légi erő egységei ismételt bombázták a maltai Mikabba repülőterét. (MTI)

Kedden 98 repülőgépet veszített a szovjet

Berlin, augusztus 28. (Német TI) A német légi haderő augusztus hó 26-án üldözte a Dnyepropetrovsk-tól északra visszavonuló bolsevikket és a szovjet kötelékeknek mindenfajta méretű bombákkal és tüz-

A németek elfoglalták Velikije-Lukit

Vezéri főhadiszállás, augusztus 27. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Szmolenszk és az Ilmen-tó között vívott többnapos harcokban Velikije Lukitól keletre körülvártuk és megsemmisítettük a 22. szovjet hadsereg zömét.

Magát Velikije-Luki városát

heves harcok után elfoglaltuk. Több mint 30.000 foglyot ejtettünk és 400 löveg került a kezünkbe.

Az ellenség vérvesztései rendkívül nagyok; a megállapítások szerint halottaik száma meghaladja a negyvenezretet. (MTI)

Nagy légi harc a csatorna fölött

Vezéri főhadiszállás, augusztus 27. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Az Ilmen-tó és a Finn-öböl között valamint Tallinn előtt és a finn arcvonalon továbbra is sikeresen folytak a hadműveletek.

A légi haderő súlyos csapásokat mért Kievtől keletre a csapatgyülekezésekre és Moszkvától nyugatra, valamint a Leningrád körüli térségen

tartósan szétrombolták a vasutvonalakat.

A Finn-öbölben harci repülőgétek súlyosan megrongáltak négy szovjet csapatszállító hajót, azonkívül bombatalálatokat értek el egy rombolón és egy hajórajelhajón.

Két másik rombolót szintén sú-

lyosan eltaláltak a Halász félsziget-től keletre.

A Nagybritannia elleni harc során a légi haderő szerdára virradóra kikötőberendezéseket bombázott Anglia keleti partján, valamint ellenséges repülőtereket.

A brit légi haderő kedden a La-Manche csatorna partja és

a Német-öböl ellen megkísérelt támadásai során 23 repülőgépet veszített.

ezen közül 11-et légi harcban, 4-et őrhajó, 3-at légléharító tüzérség és aknakeresők, kettőt pedig a tengerészeti tüzérség elhárító tevékenysége következtében.

Német harci repülőgépek az augusztus 26-án virradó éjszaka Alexandria tengerészeti támaszpont

olyan idő, amikor a romok alól kellene kiásnunk mindazt a sok értéket, ami pusztulásba menne.

Bárdossy László miniszterelnök cikke a Duna-medencében betöltött magyar hivatásról, nagy szolgálatot tesz s reméljük az abban foglalt ténymegállapítások túljutnak a szorosavett baráti hatalmak közvéleményén. Évszázadokon át küzdöt-

tünk a Duna-medencében az áldásos béke érdekében, amely nélkül nincs építő munka, s amely nélkül a Duna-medencében nem lehetett volna megteremtteni mindazt, amire a nyugati műveltség is büszke lehetne. A mi magyar szerepünk a történelem folyamán az volt, hogy összekapcsoljuk a nyugatot a kelettel és a keletet a nyugattal. Hogy mindezt nem öns célból tettük, azt kétségtelenül bizonyítja az a va-

lóság, hogy soha semmiféle irányban nem támasztottunk olyan követeléseket, amelyek hivatásontudatunk őnzetlen eszmei tisztaságát elhomályosították volna. Jó volt ezeket az igazságokat most is leszögezni, mert amit a magyar nemzet ebben a háborús világban tesz, az mind önként kapcsolódik bele ezer esztendő történelmünk hivatásérteibe.

egyv. tüzeivel súlyos veszteségeket okozott.

Csernigov terében csapatösszevonásokat, földi erődítéseket, táborokat s gépkocsi oszlopokat értek német sorozatos támadások.

Mindenütt megfigyelhető volt a német fegyverek rendkívül nagy hatása.

A német légi haderő kedden a Finn-öbölben tekintélyes erővel nagy veszteségeket okozott bolsevista szállítóhajókban és hadihajókban, ugyanakkor a Dnyeperen is sok teherhajót és szállítóhajót elsüllyesztettek, vagy súlyosan meg rongáltak a német repülőket. A német légitámadások súlypontja a bolsevista hajók, erődítések és csapatösszevonások mellett kedden is a szovjet közlekedési vonalak ellen irányult.

Augusztus 26-án ismét hosszú időre szétrombolták a Konotopbrijszki vasúthálózatot.

Több pályaudvar ellen intézett súlyos támadások teljesen megsemmisítették a vasúti berendezéseket ezen a területen.

A megtámadott vonatszerelvények kigyulladtak és elzártak fontos vasútvonalakat. A Pétervár körüli vonalakat és csomópontokat is elsöpörő hatással bombázták. A szovjet kedden egyedül légi harcokban 98 repülőgépet veszített. (MTI)

TIZENÖT SZOVJET ÁGYÚNASZÁD PUSZTULÁSA

Berlin, augusztus 28. (Német Tű) Augusztus 26-án a bolsevikiek a Dnyeper alsó folyásánál ágyúszádok segítségével igyekeztek a harcba beavatkozni és tüzelni a német állásokra. A németek tüzéségi telitalálatokkal és a gyalogság összpontosított puska- és géppuska tüzeivel 15 szovjet ágyúszádot elsüllyesztettek. (MTI)

Berlin, augusztus 28. (Német Tű) Német tüzéség augusztus 26-án a Dnyeper alsó folyásánál eredményesen leküzdte a folyó keleti partján elhelyezett szovjet állásokat. Telitalálatok megsemmisítették egy páncélos vonatot és egy vasúti kocsi szerelt szovjet löveget.

A német gránátok telibe találtak egy löszervonatot is.

A löszervonat pusztulása helyén egész napon át sűrű füstfelhő volt látható. A szovjet gyalogság a német tüzéségi tűz következtében rendkívül nagy veszteségeket szenvedett. Sok ellenséges gyalogsági egységet szétugrasztott és megsemmisített a jól irányzott tüzéségi tűz. (MTI)

LÁZADÁS AZ IRAKI KURDISZTÁNBAN

Ankara, augusztus 27. (NST.) Bagdadból érkező jelentések szerint az iraki Kurdisztánban lázadás tört ki Mahmud Sada felkelővezér irányításával. A lázadás az angolbarát Maksai-kormány ellen irányult. Hír szerint brit csapatok indultak Kurdisztánba a rend helyreállítására.

LONDON A TÖRÖKÖK MAGATARTÁSÁRÓL

Zürich, augusztus 27. (Bud. Tud.) A Neue Zürcher Zeitung londoni jelentése szerint az angol fővárosba még nem érkezett semmiféle megbízható jelentés Törökországnak az iráni eseményekkel kapcsolatos állásfoglalásáról. Rámutatnak azonban arra, hogy az ankarai rádió kedden magyarázatot fűzött a brit és szovjet diplomáciai lépésekkel szemben kifejtett perze ellenálláshoz.

Szülők figyelmébe!

**Iskolai aktatáskát,
kézi és háti bőrtáskát**

legelőnyösebben vásárolhat

Tóthfalussynál

Piac-u. 40. Piac-u. 16.

A szovjet csapatok Iránban elfoglalták Tebrizt

London, augusztus 27. (Bud. Tud.) Moszkvai jelentés szerint a szovjet csapatok elfoglalták Tebrizt és három másik iráni helységet.

Teheránból jelentik, hogy kedden délelőtt tíz órakor az angol követ és a szovjet nagykövet a sah kívánságára kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. A brit követség és a szovjet nagykövetség tagjai jelenleg még Teheránban tartózkodnak. További ottmaradásuk az iráni kormány magatartásától függ.

A két diplomata kihallgatását diplomáciai megbeszélés követte, amelynek lefolyásáról eddig még semmiféle részlet nem vált ismeretessé.

Állítólag csak Irán eszaki nyugati részét szállják meg?

Bern, augusztus 27. (Stefani.) A svájci sajtó londoni értesülései szerint az angol-szovjet erők abból a célból, hogy ne vessenek túlságosan nagyszámú csapatot harcra és ne szórják szét hadaikat nagyobb területen,

csak Irán eszaki nyugati vidékeit csupán szállják meg.

A Kaspi-tótól a Perzsa-öbölig. Irán egyéb területeit jelenleg tehát nem szállják meg.

PERZSA JELENTÉS A TÁMADÁSOKRÓL

Teherán, augusztus 27. (Német Tű) Az iráni főparancsnokság a következő közleményeket adta ki:

1. Augusztus 25-én hajnali 4 órakor támadó szovjet hadak lépték át Irán eszaki, angol csapatok pedig nyugati és déli határát.

2. Idegen repülőket nyitott városokat bombáztak: Tebriz, Ardebil, Rezah, Khoj, Aher, Miandos, Maku, Mahagan, Benab, Rest, Hazankjadesh, Mianeh, Ahvas, Ben-

A Szovjet erős gépesített csapatokat küldött Iránba

Istanbul, augusztus 27. (Bud. Tud.) Iráni katonai körökből származó értesülés szerint a Szovjet igen erős, elsősorban gépesített csapatokat vetett harcra Iránban a nehéz és hozzáférhetetlen területeken.

Az iráni csapatok, amelyeket bizonyos hadászati pontokon vontak össze, erős ellenállást fejtenek ki.

Az irániak elsősorban a Teherán és a Perzsa-öböl közti fő vasútvonalat és a hegyi átjárókat védik meg.

Az iráni légierő tevékenységét főleg a feladatok korlátozza.

London, augusztus 27. (Bud. Tud.) Wavell tábornok Iránba benyomult hadserege most vette igénybe elsősorban a légiúton szállított gyalogos csapatokat.

Ezek a csapatok a reggeli szürkületkor Nasriében szálltak le.

Nasrie a Basrába vezető közlekedési úton fekszik. A földreletti csapatoknak az volt a feladatuk, hogy az ottlevő meglehetősen nagyszámú brit kolóniát megvédelmezzék. A légiúton szállított további csapatok szálltak le az olajvezeték mentén.

OLASZ JELENTÉS AZ IRÁNI HARCOKRÓL

Milánó, augusztus 27. (NST.) A Corriere della Sera jelenti az iráni hadszínterekről, hogy ellenséges repülőgépek Ardebil, Rest, és Ovas városát bombázták. Itt is és még néhány más helységben tetemes kár támadt a lakóegységeken és csak kevés katonai célpontot ért találat.

Tebriszben a légvédelem lelőtt egy ellenséges bombázót.

A motoros szovjetek Makiig törtek előre. A Kaspi-tengeren szovjet hadihajók támadták az iráni partot. Az iráni csapatok a Tebriz felé vezető úton Marend magaságában nagy veszteséget okoztak a Szovjetnek.

A lapértékelése szerint a szovjet és a brit hadvezetőség hét-hét hadosztályt vetett harcra Irán ellen. A brit hadosztályokat a Perzsa öbölben tették partra. Ehhez járulnak még a Beludzsisztán felől Iránba nyomuló indiai csapatok.

AMERIKA ISMÉT BLÖFFÖLT

Berlin, augusztus 27. Német illetékes helyről közlik:

A Wilhelmstrasse körében sok körülmény azt a benyomást kelti, hogy Irán megrohanását nemcsak régóta tervezték, hanem az Egyesült Államok tudomásával hajtották végre. Utalnak pl. Berlinben

Amszterdam, augusztus 27. (Német Tű) Az angol hírszolgálat a szovjet hadijelentés nyomán azt állítja, hogy az Iránban harcoló szovjet csapatok megszállták Tebriz, Ardebil és Lisszar városát. (MTI)

Istanbul, augusztus 27. (NST.) A félhivatalos török Agent Anatolie hírgyűnőség iráni haditudósítója kedden azt jelentette, hogy

az iráni terület legsebezhetőbb pontja kétségtelenül a déli országrész.

Itt már évtizedek óta erős az angol befolyás. A tudósító elmondja továbbá, hogy a Wavell tábornok parancsnoksága alatt álló angol erők három csoportra oszlának.

der-Pahlavi. A polgári lakosság veszteségei — összehasonlítva a katonasággal,

amelynek laktanyáit más katonai célpontok között szintén bombázták — nagyok voltak. Tebriz mellett lelőttünk egy szovjet gépet.

3. Gépesített szovjet csapatok megtámadták Dzsulfát, Marandot, Poldastot, Makut, Karaziedint, az angol csapatok pedig Kanekint, Kaszrisirant, Dafosant, Ahadant, Bender-Sapurt, Kaszrisahot.

4. Szovjet hadihajók megtámadták a Kaspi-tenger partját, az angol hajóhad pedig Bender-Sapurt és Korramhart.

5. A császári iráni hadsereg minden harci egysége — mindenütt, ahol ellenséggel találkozott — a lehető legkeményebben küzdött és megvédte a határt. Az iráni hadsereg megsemmisített két páncélkocsit a nyugati arcvonalon.

6. A lakosság hangulata mindenütt, a keleti, az északi és nyugati arcvonalon kitűnő és mindenkinek az a hő óhaja, hogy felvegyék a hadseregbe és így résztvehessen a haza megvédésében. (MTI)

Beaverbrook lord egy nyilatkozatára, mely szerint már régóta készenlébe helyeztek harcokocsikat a közelkeleten át való szállításra. Figyelembe veszik azonkívül, hogy már néhány hete sok amerikai tudósítót küldtek Teheránba. Ilyen körülmények között, hangsúlyozzák Berlinben, nagyon rosszul fest az Egyesült Államok elnöke Pilátus szerepében, pedig ügylátszik, abban akarja feltüntetni magát. Rooseveltnek, teszi hozzá, most lett volna a legjobb alkalma, hogy valóra váltsa a maga írdette elveket, vagyis, hogy megadja a megígért támogatást egy megtámadott országnak és saját barátait bélyegezze támadóknak. Az a körülmény, hogy ezt nem teszi, csak megerősíti a német köröknek már kezdettől hirdetett felismerését, hogy a nagy zajjal világgá kürtölt 8 fontos nyilatkozat csak blöff és példátlan világszalás. (MTI)

UJABB SZOVJET HAJÓK SÜLLYEDTEK EL

Berlin, augusztus 27. (Német Tű) A német haditengerészetnek a Keleti tenger keleti részén végzett aknarakó műveletei újabb eredményekkel jártak. A szovjet augusztus 22-én 3 nagy szállítóhajót vesztett aknarakóbanas következtében, most pedig a legújabb jelentések szerint egy szovjet romboló 3 kereskedelmi gőzöst és két aknakereső futott német aknára és a legrovidebb idő alatt elsüllyedt. Ugyanezen a vidéken német tengeri erők tüzéségi tűzzel elsüllyesztettek egy tartályhajót.

JAPÁN TILTAKOZÁS

Tokió, augusztus 27. (Német Tű) A Domei iroda megerősíti azt a hírt, hogy a japán kormány tiltakozott a Szovjetunióval az Egyesült Államokból Vladivosztkba irányuló repülőgépbenzin szállítása miatt. Ugyanebben az ügyben leállították az amerikai kormánytól is. A japán hírszolgálati iroda megbízható forrásból úgy értesül, hogy az Egyesült Államokból máris tízmillió gallon repülőbenzint indítottak útnak a Szovjetunióba. (MTI)

Tokió, augusztus 27. (Stefani.) A Joniuri Simbun az amerikai bizottság csunkingyi utazásával foglalkozva megállapítja, hogy Japán ellen irányuló ismételt észak-amerikai fenyegetésről van szó. Roosevelt, írja a lap, erőfeszítéseket tesz, hogy megsegítse a szovjetet és Csangkajsej kormányát, hogy a két országot rábírdja Japán bekerítésére irányuló együttműködés-

APOLLO filmszínház

Ma bemutató:

Karady Katalin, Jávör Pál,
Csontos Gyula és Mály Gerővel a főszerepben:

Egy fál lencse

a nagyszerű magyar zenés,
táncos vígjáték.

re. A tokiói kormány azonban a legelőnyösebb figyelemmel kíséri a fejleményeket. (MTI)

A NÉMETEK GYŐZELMES HARCA DNYEPROPETROVSKZ VÁROSÁÉRT

Róma, augusztus 27. (NST.) A római lapok hatalmas vezércímek alatt közlik azt a hírt, hogy a német csapatok elfoglalták Dnyepropetrovskot. Kiemelik, hogy ezzel elsősorú jelentőségű vasúti gócpontot vetek birtokukba a Dnyeperen túl, amely fontos a német hadműveleti tervek további alakulása szempontjából. A lapok utalnak az ellenség kétségbeesett ellenállására, amely azonban cáltalannak bizonyult a német roham ellenállhatatlan erejével szemben. Az sem használt semmit, hogy a Szovjet nagybőrméretű harcokocsikat vetett harcra a német előnyomulás feltartóztatására. A szovjet ellenállás összeomlott, mire a németek egyik utcát a másik után foglalták el.

EGY MILLIÓ FŐNYI HADSEREG A KAUKÁZUSI FRONTON

Basel, augusztus 27. (Bud. Tud.) A Svenska Dagbladet közli római tudósítója jelentését, amely szerint Rómában az a vélemény uralkodik, hogy egy Kaukázus ellen irányuló német előretörés nagy nehézségekbe ütköznék. A Kaspi-tenger mentén csupán egyetlen vasútvonal van, a két katonai országot pedig magas hegyeken vezet át. A lap római tudósítója továbbá jelenti, hogy

az angol titkos szolgálat ügynökei kétszen állanak arra, hogy a kaukázusi front összeomlása esetén az olajmezőket pusztítsák el.

Az angolok továbbá előkészületet tettek arra is, hogy a kaukázusi fronton összevont kb. egy millió főnyi hadsereget szükség esetén elszállíthassák és más árszállí, vagy afrikai fronton vessék harcra. Rómában végül rámutatnak arra, hogy az angolok a Balkánon újabb tengelyellenes frontot szeretnének összehozni. (MTI)

A PORTUGÁL KORMÁNY A BOLSEVIZMUS ELLEN

Lisszabon, augusztus 27. (NST.) Portugália valamennyi hivatali helyiségében, a postahivatalokban és az összes jól látható helyeken a napokban falragasz jelent meg a következő szöveggel:

„Portugálok!
A kommunizmus, mely terrorral akarja meghódítani a világot, minden országból szovjetgyarmatot akar csinálni és minden embert aláttá akar tenni. A kommunizmus elleni harc országunk fennmaradásának szavatosságát jelenti, szellemi örökségünk és szülőföldünk biztonságának védelmét. A kommunizmus elleni küzdelem az igazságért való harcot jelenti a világ legnagyobb hazugsága ellen, amely hazugságot a leghátramaradottabb ország legkönyörtelenebb banditái képviselik. Portugálok, ha méltók akartok lenni erre a névre, sorakozzatok fel a bolsevizmus ellen és védelmezzétek meg évszázados civilizációkat. Éljen a portugál haza!”
A portugál kormány minden eszközzel támogatja a kommunista-ellenes propagandát.

Vígyszínház mozzgó

MA UTOLJÁRA a remek, színes Metro világfilm:

„OZ”

a csodák csodája

Fősz.: JUDY GARLAND.

Nagyszabású értekezlet

az iparügyi minisztériumban az építőipar helyzetéről

Az értekezleten sorra vették az összes anyagelosztási problémákat

A debreceni építőiparosokkal csaknem egyidőben szinte az összes ipartestületnél sürgették az építőipari szakosztályok az építkezések általános megindítását és a szükséges anyagok biztosítását. Ezzel kapcsolatban hírt adtunk arról is, hogy a Budapesti Építőmesterek Ipartestülete az iparügyi miniszterhez emlékiratot intézett, amelyben rámutat az építkezések nagy szociális és gazdasági jelentőségére, mely egyrészt a lakásínség leküzdésében — másrészt a munkanélküliség megelőzésében áll. Finanziális szempontból pedig a kincstárnak fűződnek elsőrendű érdekei az építkezés fenn tartásához.

Az építőipar 35—40 iparágának ad foglalkoztatást. Ha tehát az építkezések megtorpannak, úgy annak igen súlyos munkanélküliség lenne a következménye.

Az építőmesterek tehát a kormány sürgős intézkedését kérik úgy az anyagtermelés, mint az anyagelosztás és fuvarozási zavarok megszüntetése tekintetében.

A magyar építőiparosok akciója nem maradt eredménytelen. Szerdán délelőtt ugyan az iparügyi minisztériumban a szabadságról hazatérkezett Varga József iparügyi miniszternél hosszabb ideig tartó

népes értekezlet volt az építőipar helyzetéről.

Az értekezleten a minisztérium belső szakértői és az építőipar külső szakemberei

részletes jelentést tettek az építőipar anyagellátásával kapcsolatos kérdésekről.

A két és félórás megbeszélésen sorra vették az összes anyagellátási problémákat.

Két kommunista orgyilkos merénylete Versaillesban

Vichy, augusztus 27. (OFI.) Ideérkezett hír szerint Versaillesban szerdán reggel, akkor, amikor a bolsevisták leküzdésére induló önkéntesek első csapatrészei megérkeztek és a legionáriusok zászlóját nekik átadták, merényletet követtek el Marcell Deat, az Oeuvre főszerkesztője, a légionárius mozgalom egyik előharcosa és Pierre Laval volt miniszterelnök ellen.

Deat karján sebesült meg, Laval golyót kapott karjába és mellébe. A két sebesült Versailles kórházában van. Állapotuk nem életveszélyes. A merénylet

elkövetőjének sikerült áldozatait néhány méterre megközelíteni. A tömeg hatalmába kerítette a két merénylőt, akiket majdnem meglincseltek. A merénylőket a versaillesi fogházba szállították. (MTI.)

Bern, augusztus 27. (MTI.) Versaillesi jelentés szerint, ott szerdán délután kommunista ellenes gyűlés volt, ahol két kommunista-terrorista több lövést adott le. A golyók Lavalt és Deat-t, az Oeuvre főszerkesztőjét könnyebben megsebesítették.

Mihály román király kisenevi látogatása

Bukarest, augusztus 27. (Orient Rádió) Mihály király Magdara ezredes, a katonai iroda főnöke kíséretében rangrejtve Kisenevbe — Besszarabia fővárosába érkezett. A király meglátogatta a villamosműveket, a mezőgazdasági főiskolát, a rádióállomást és az állami nyomdát. Először érdeklődött a bolsevistáknak a visszavonulás során elkövetett

pusztításairól, ezután gyalog bejárta a város utcáit és a székesegyházig ment, ahol Eferm püspök fogadta. A székesegyházban a püspök istentiszteletet tartott. A király Nikolescu tábornok, katonai kormányzó kíséretében Kisenevből Orhei felé folytatta útját. Az uralkodót útja közben a lakosság lelkesen fogadta. (MTI.)

Roosevelt washingtoni értekezletre hívja az amerikai elnököket

A világpolitika legújabb hírei — Minisztertanács Tokióban

Washington, augusztus 27. (NST) Roosevelt elnök kérdést intézett minden latin-amerikai kormányhoz, hogyan vélekednek egy olyan washingtoni értekezletről, amelyen résztvenne minden amerikai állam elnöke. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy az értekezletnek az lenne a rendeltetése, hogy megvitassák a latin-amerikai és az Egyesült Államok legszorosabb együttműködését.

Newyork, augusztus 27. (Német TI) Mint egy északamerikai hírügynökség jelenti Montevideóból, Rolletti hadügyminiszter megcáfolta azt a hírt, hogy Uruguay légi támaszpontokat akar átengedni egy idegen hatalomnak. Kijelentette, hogy az uruguayi repülőterek csupán saját használatra készültek. (MTI)

Washington, augusztus 27. (Német TI) Roosevelt megerősítette, hogy két héten belül amerikai küldöttség indul Csungkingba. Feladata, hogy tanulmányozza az ottani katonai helyzetet. A küldöttség megállapítja még azt is, mire van szüksége Csungkingnak s hogyan

lehetne hadianyagot a legjobban elszállítani. (MTI)

Washington, augusztus 27. (Német TI) Az Egyesült Államok vasúttainak szövetsége valamennyi tagjához felszólítást intézett, csökkentésük a személyforgalmat, hogy elegendő anyag álljon rendelkezésre a várható nagyarányú csapatszállításokra. (MTI)

LEZÁRTAK AZ IRÁNI-TÖRÖK HATÁRT

Isztanbul, augusztus 27. (NST) A török katonai hatóságok teljes tilalmat rendeltek el a külföldiek tráciai átutazására. A külföldiek ezen túl csak az ankara nagyvezérkar külön engedélyével utazhatnak át Trácián.

A tilalom vonatkozik a mostanáig megengedett vasút- és gépkocsiforgalomra is. Ezzel a gyakorlatban mindkét irányban megszünt a személyforgalom Törökország és Európa között.

Szófia, augusztus 27. (Stefani.) Ankarai hírek szerint Törökország keleti határain újabb óvatossági intézkedéseket tettek. Az iráni-török határt lezárták. (MTI)

Zürich, augusztus 27. A Neue Zürcher Zeitung jelenti Berlinből, hogy a Wilhelmstrassen merő kitálalásnak és kísérleti léggömbnek minősítik azokat a híreket, amelyek szerint a birodalmi kormány a teheráni kormánynál valamilyen lépést tett volna. Természetes, hangsúlyozták Berlinben, hogy a diplomáciai érintkezés a két város között változatlanul fennáll. Pápen németországi útjáról Berlinben mitsem tudnak.

Berlin, augusztus 27. A Délkelet-európai Hírszolgálat jelenti Isztanbulból:

Pápen német nagykövet kedden este Ankarába utazott és szerdán megbeszélést folytatott Szaradzoglu török külügyminiszterrel. (MTI)

FINN ELŐRETÖRES

Helsinki, augusztus 27. (Német TI) A finn keleti arcvonal északi szakaszán Kiestinki helység finn kézre került. Kiestinki mintegy 60 km-nyire van a murmanszki vasúttól. Ezt a vasutat tisztán katonai szempontból építették meg a Finnország elleni támadás céljából. Az egykori Finnország legkeletibb csücskénél fekvő Hyrsyla mellett a finn csapatok állandó harcok közben igen rossz terepviszonyok között 2 nap alatt 40 kilométert nyomultak előre. A zsákmány tetemes. (MTI)

AMIT A SZOVJET BARÁTSÁGTALAN CSELEKEDETNEK TEKINTENE

Tokió, augusztus 27. (Német TI) Toyoda külügyminiszter a japán kormány rendes minisztertanácsán beszámolt részletesen a nemzetközi helyzetről. Hír szerint a külügyminiszter beszámolója után élénk vita indult meg a kormány tagjai között.

Bern, augusztus 27. Moszkvából jelentik, hogy a helyettes külügyi népbiztos kedden fogadta a moszkvai japán nagykövetet és közölte vele, hogy a szovjet kormány Japánnak minden arra irányuló kísérletét, hogy megzavarja a szovjet és az Egyesült Államok kereskedelmét barátságatlan cselekedetnek tekinteni.

Tokió, augusztus 27. (Német TI) A Domei iroda szerint Van Mook

Újjáépítik a bombatámadás által elpusztított és megrongált kassai házakat

Június 26-án, a német-orosz háború megindulása utáni napokban, mint ismeretes, minősíthetetlen orvátámadás érte Kassa békés polgárságát és magát a várost. Szovjet gépek támadták meg megfeszítő körülmények között és igen sok bombát doblak a város területére, ami természetesen nagy pusztítást és rendkívül nagy károkat okozott. Több emberélet esett áldozatul a támadásnak, akik azokban az épületekben tartózkodtak, amelyeket a bombatalálat ért és rombolt le.

A város vezetősége, élén báró Schelli Péter főispánnal és dr. Pohl Sándor polgármesterrel, a támadást követő napon már meglették az intézkedéseket a bombakárok megállapítására, majd azok helyreállítására vonatkozóan. A városi műszaki ügyosztály sorra vette a sérült, vagy teljesen lerombolt házakat és helyszíni szemlén megállapították a kár nagyságát is. Ezen az alapon a város vezetői a belügyminisztériumtól megfelelő összegű segély kintalását kérték a házak újjáépítésére, illetve kijavítására. A felterjesztés eredménnyel is járt és már meg is kezdődött a segélyek folyósítása, illetve a házak újjáépítése. Voltak házak, amelyeknek egy-egy szobáját szakította le a bomba ereje és helyén hatalmas gödör tátongott. Ma ezeknek szinte már nem is lehet nyomát találni, mert a hazatulajdonosok a város közbenjöttével először eltakarították a romokat, majd hozzáálltak az újjáépítéshez. Olyan erőteljes és gyors munka folyik a károk helyreállításánál, hogy pár hét múlva csak rossz emlékként marad meg a bombatámadás ténye.

Kassa város, illetve a belügyminisztérium azonban nemcsak az ingatlanokban szenvedett károkat ad segélyt, hanem kárpótolja azokat is, akik ingóságokban szenvedtek kárt. Majd ezek után, végül a testi épségükben kárt szenvedett egyének

1942-es típusú

Philips
Orion
Standard
Telefunken
Siemens

RÁDIÓK

megérkeztek és
részletre is kap-
hatók

Mayer mérnök
BATTHYÁNY-UTCA 5. SZ.

Holland-India gazdasági minisztere kijelentette, hogy Holland-India egy általában nem szándékszik Japánt nyersanyagokkal ellátni. (MTI)

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA ELŐSZÖR Karády Katalin, Tolnay Klári és Jávor Pál főszereplésével:

Erzsébet királyné

Szilágyi László nagysikerű színdarabja a magyarok leendő királynéjáról.
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

D. dr. Révész Imre püspök és dr. Vasady Béla professor is részt vettek a szatmári lelkészértekezleten

Eredményekben gazdag és népes lelkészértekezlet volt az elmúlt nap Szatmáron a visszaállítandó nagybányai és nagykarolyi egyházmegyék lelkészei részére a leányiskola nagytértermében. Az értekezleten való részvételre Szatmárra utazott D. dr. Révész Imre püspök is, akit érkezésekor az értekezlet tagjai, valamint Boross Jenő szatmári esperes és dr. Kiss Bertalan ugyancsak szatmári lelkész fogadtak. Ott volt és előadást tartott az értekezleten dr. Vasady Béla debreceni hittudományi professzor is, továbbá megjelentek Pelekey Sándor és Gönczy Sándor esperesek is és igen sokan nemcsak az érdeklődő egyházmegyék, hanem a szomszédos egyházmegyék lelkészei közül is.

Gy. Kovács József ombodi lelkész és Kovács Lajos érkörtvévesi lelkész, mint lelkészegyesületi elnökök elnökölték a gyűlést, amelyet istentisztelet előzött meg, s ezen Gy. Kovács József lelképásztor hirdette az Igét, Kovács Lajos lelképásztor nyitotta meg ezután a gyűlést, köszöntötte a megjelenteket, közöttük első-

sorban Révész Imre püspököt. A megnyitó szavak után Révész Imre püspök mondott beszédet, amelyben rámutatott az ottani egyházmegye nagy történelmi és egyházi fontosságára és jelentőségére.

Dr. Vasady Béla hittudományi professzor tartott ezután lebilincselően érdekes előadást: „Küzdő nemzet, küzdő egyháznak küzdő lelkipásztor” címmel. Előadása mély benyomást keltett a hallgatóságban.

Az értekezleten ismertették ezután a visszacsatoláshoz szóló rendelet végrehajtási utasítását, majd a jelenlevő püspök a visszatéréssel kapcsolatos, hozzá intézett észrevételekre és kérdésekre adott választ. Egerházy Lajos lelkész az ORJO-val kapcsolatos intézkedéseket ismertette.

Az értekezlet után közbejött volt, amelyen az értekezleten résztvevőkön kívül megjelent dr. Kölcsey Ferenc főispán, dr. Streicher Andor alispán és dr. Csóka László polgármester is. Révész Imre püspök már visszaérkezett Debrecenbe.

Az új liszt- és kenyérjegyek igénylése

Miután a jelenlegi liszt és kenyérjegyek érvénye az 1941. szeptember 13-án lejár, az új liszt és kenyérjegyek igényléséhez szükséges igénybejelentő lapok az 1941. augusztus 29-én kezdődő szeptember hó 2-ig bezárólag a lakás szerint illetékes közlelmelési körzeti irodában naponta délelőtt 8—2 óráig, vasárnap pedig délelőtt 8—12 óráig nyújthatók be.

Az igénybejelentési lapok a korábbi hirdetésekben már közölt üzletekben darabonként 4 fillért kaphatók.

E helyen is felhívom a közönség figyelmét arra, hogy liszt és kenyérjegyet általában csak az igényelhet, akinek búza, rozs, kétszeres, vagy liszt készlete nincsen.

Gabonával bíró egyének részben ellátott háztartásuknak csak azon tagjai részére igényelhetnek liszt és kenyérjegyeket, akik a ren-

delkezésükre álló gabonakészletükből ellátva nincsenek. Az igénybejelentési lapon azonban az ilyen háztartások minden egyes tagja felsorolandó, mivel a hatóság bírálja el azt, hogy a háztartás melyik tagja tekintendő ellátatlannak.

Már most közlöm a lakosság érdeklődő tagjaival, hogy 6120—1941. M. E. sz. rendelet 23. §-a értelmében az első évet be nem töltött gyermekek liszt és kenyérjegyet nem kaphatnak. Ezek részére külön búzadara jegyek lesznek kiszolgáltatva.

Az igénybejelentő lapok adatainak helyességét a háztartás feje büntetőjogi felelősség mellett tartozik igazolni.

Az igénybejelentő lapok benyújtása alkalmával az összes régi liszt és kenyérjegyek, valamint az összes cukorjegyek is bemutatandók.

Polgármester.

ÚJABB TÁVIRAT ÉS LEVÉL az olasz nők debreceni látogatásával kapcsolatban

Hírt adtunk tegnapelőtti számunkban arról, hogy az Egyetemet és Főiskolát végzett fasiszta nők küldöttsége Olaszországba visszatartában az ország határára érve, meleghangú köszöntőtáviratot intéztek Csobán Endre főlevéltárhoz, a Monti Kör elnökéhez. Most arról értesülünk, hogy Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesületének Debreceni Csoportja is kapott köszöntő táviratot.

A debreceni csoport elnöke tudvalegileg özv. dr. Darkó Jenőné. A fasiszta nők látogatásának idején ő nem tartózkodott Debrecenben. Így a kedves vendégek fogadását és kalauzolását Gödény Ilona alelnök, Ravasz Gizella sajtómegbíztott, dr. Tóth Lajosné pénztáros, Csanády Sándorné, özv. Tóth Árpádné és dr. Cukrász Ida választmányi tagok látták el nagy szeretettel és hozzáértéssel. Mások is megfordultak hosszabb rövidebb ideig a vendégek körében az egyesület tagjai közül.

A hortobágyi kiránduláson a budapesti egyesületek vezetői mellett a debreceni csoportból Gödény Ilona, Ravasz Gizella és dr. Tóth Lajosné vettek részt. Nagyrészen köszönhető az egyesület tagjai fáradozásának, hogy a vendégek olyan

kitünően érezték magukat benne a városban és a Hortobágyon is. — Hogy mennyire jól érezték magukat, annak első bizonyítéka az a távirat, amely a hegyeshalmi határ-állomásról érkezett Ravasz Gizella tanárnőhöz, a Horthy Miklósné leánykollégium vezetőjéhez. Mint sajtómegbíztott és választmányi tagot ugyanis őt bízta meg az egyesület azzal, hogy a fasiszta nők debreceni látogatását szervezze meg Gödény Ilona és dr. Tóth Lajosné közreműködése mellett. A táviratban melegen megköszönik az egyesületnek az olasz nők azt a szíves-séget és előzékenységet, amellyel itt Debrecenben az egyesület tagjai részéről találkoztak.

A távirat a magyar határról érkezett. De alighogy megérkeztek a fasiszta nők Rómába, levelet is küldtek ugyancsak Ravasz Gizellának, a Diplomás Nők Debreceni Csoportja sajtómegbíztottjának. A levelet Sandra Perall, az olasz fasiszta egyetemet végzett nők felügyelője írta. Ő vezette az itteni küldöttséget is. A levélben többek között feleldhetetlennek mondja a fasiszta diplomás nők debreceni és hortobágyi élményét. Hálásan köszöni a debreceni egyesület tagjainak azt a sok meleg szeretetét, —

amelyben őket részesítették. Azt kéri, hogy a debreceniek is tartsák meg az olasz nőket jó emlékezetükben. S azzal a reménnyel zárja levelét, hogy a nem nagyon távoli jövő újabb kedvező eredményt hozzon Magyarországra.

A Magyar Diplomás Nők a fasiszta nők magyarországi látogatásának megszervezésével nem csupán arra törekedtek, hogy egy-két kellemes napot szerezzenek a vendégeknek. Távolabbi törekvésük az volt, hogy olyan kapcsolatot teremtsenek a két ország azonos célú egyesületei között, amely az állandó együttműködés és a mély barátság révén hasznos gyümölcsöket teremjen

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

mind a két nép női és ezen keresztül nemzeti társadalmá számára. Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesületének Debreceni Csoportja azon a véleményen van, hogy az olasz nők debreceni látogatása ezt a célt hathatósan elősegítette.

Terményeit tűzkárellen

Általánybiztosítás keretében biztosíthatja legolcsóbban!

Hétfőtől kezdve már féláron utazhatnak Budapestre az Őszi Vásár látogatói

A városi Iparcsarnok előtt pavillonsor épült az idei Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár hatalmas növekedett kiállítási anyag befogadására. Még most, újszólván a legutolsó percben is bővült a kiállítási rész, még pedig oly anyaggal, amely kétségkívül országos érdeklődést kelt majd.

Az utazási igazolványokat már országsszerte árusítják. Akinek ilyen igazolványa van, az már hétfőn —

szeptember 1-én — 0 órától utazhat Budapestre, úgy azonban, hogy oda legkésőbb szeptember 15-én déli 12 óráig meg kell érkeznie. A visszautra a kedvezmény Budapestre indulva szeptember 4-én déli 12 órától érvényes és szeptember 20-ig tart, akként, hogy 20-án 24 óráig meg kell érkezni a kiindulási állomásra. A vásár szeptember 4-én nyílik meg és 15-én este 7 órakor zárul.

LEHET-E A PÉNZ

a fegyverkezés fokmérője?

Az amerikai fegyverkezési kiadások milliárdjainak valódi értéke

Az Egyesült Államok termelési hivatala az amerikai fegyverkezés költségeit 42.689 millió dollárban jelezte meg. A kongresszus nemrég rövid néhány nap alatt egymást követő törvényben 3,4, 4 és 7 milliárd dollárt szavazott meg s a hírek szerint hamarosan további kiadások megszavazására is sor kerül. A New York Times azonban joggal mutat rá arra, hogy ezekben az esetekben még csak a fegyverkezési kiadások megszavazásáról van szó és a megszavazott pénzt ezután kell még hadianyaggá változtatni. Már pedig a lap adatai szerint a valóságban kiadott hadiipari megrendelések értékösszege lényegesen kevesebb, csupán 12,4 milliárd dollárt tesz ki. De meg ez az összeg is csak egy töredéke a hadiiparnak juttatott tényleges kifizetéseknek. A New York Times az 1940 július elsejétől 1941 április elsejéig kifizetett hadiipari megrendelések összegét 3,9 milliárd dollárban jelöli meg.

A megszavazott és kifizetett összegeknek ez a szembeállítás világosan mutatja, hogy mekkora szakadék tátong az amerikai hadiipari termelés és a fegyverkezésre fordítandó pénzmennyiség között.

A hadikiadások megszavazásától a tervszerű előkészületek és a lázas munka hosszú útja vezet. Ennek az útnak Amerika tulajdonképpen még csak az elején tart.

Ebben a megvilágításban a július elsején kezdődött új költségvetési év előirányzatával kapcsolatban emlegetett összegek és a még ezután megszavazandó kiadások tényleges értéke is erősen összezsugorodik. Az eddigi előirányzott 17,5 milliárd dollár, melyből a kormány 10,5 milliót kizárólag hadiipari célokra kíván fordítani, az év folyamán előre láthatólag erősen megnövekszik még — ehhez járul még a költségvetési kereten kívül jóváhagyott 7 milliárdos fegyverkezési hitel — és az amerikai adózó polgárságnak hatalmas összegeket kell majd előteremtenie, anélkül, hogy áldozatul hozott dollárainak és centjeinek ab-

ban az esetben is közvetlen eredményt látna. Ha kormánya tervével történetesen egyetért.

A modern háború nem két hadsereg vagy flotta között zajlik le, hanem két nép között, beleértve ezeket minden életmegtartóval és életfeltétellel. A totális háború korában a fegyverkezésnek nem az a fokmérője, hogy egy nép mennyi pénzt teremt elő, hanem az, hogy mennyit tud termelni. A pénz csak abban az esetben lehet fegyverkezés fokmérője, ha lépést tart a termeléssel. Amikor Hitler a háború megindulásakor mondott birodalmi gyűlési beszédében 90 milliárd márkában jelölte meg azt az összeget, amelyet Németország 1933 óta fegyverkezési célokra fordított, a kiadások és a termelés teljes összhangja állott fenn.

Hitler is csak azért használhatta a hadikiadások összegét a német fegyverkezés fokmérőjének, mivel ez a fegyverkezetté már befejezett tény volt.

Roosevelt fegyverkezési programjának értékelésénél sohasem szabad tehát a megszavazott milliárdok és a tényleges termelés között mutatkozó úrról megfélemlíteni. — Ahhoz, hogy ez a szakadék eltűnjön Amerikának még hatalmas erőfeszítésekre van szüksége. A Roosevelt kormány újabb és újabb pénzköveteléseivel azonban nem keltik azt a látszatot, mintha ez a rés valaha is bezáródhatna. (dr. n. l.)

Általános gumirazzia

A kereskedelmi és iparügyi miniszter rendeletére ezután a rendőrök és esendőrök az országutakon ellenőrzik, vajjon az autótulajdonosok bejelentették-e gumikészletüket. A esendőrök felírják a kocsin levő gumi sorszámát és adataikat összehasonlítják a minisztériumban levő bejelentéssel. Ha eltérés mutatkozik, megindítják a vizsgálatot, hogy megállapítsák, hová lettek a bejelentésben szereplő, de a kocsinál nem talált gumik és honnan kerültek elő ujak.

Németország—Magyarország Magyarország német szemmel

Hatalmas mű látott napvilágot a breszlai nemzeti szocialista kiadóintézet kiadásában. A mű a magyar és német nemzet ezeréves sorsközösségének jegyében született és a két nép mély egymáshozjutásának egyik legrészesebb dokumentuma. Az illusztrált, színes mélynyomású könyv címe „Deutschland—Ungarn”. Németország—Magyarország. A könyv első oldalát a német Vezér képe díszíti. Bárdossy miniszterelnök németnyelvű előszavában rámutat arra, hogy a magyar külpolitika útjait azok a történelmi erők szabják meg ma is, amelyek a magyarság fennállását Közép-Európának ebben a vihársarkában ezer éven át lehetővé tették. Ugyanezek a történelmi erők biztosítják a mindkét részre oly szükséges és hasznos baráti együttműködést is.

Ribbentrop német külügyminiszter bevezetőjében hangsúlyozza, hogy a két nemzetnek a világháborúban megalapozott és a jelenlegiben megpecsételt fegyverbarátsága Magyarország szempontjából döntő jelentőségű lesz.

Kormányzó Urunk Boldizsár István által megfestett képeknek színes reprodukciója díszíti a könyv bevezető részét. A nagy magyar államférfiak, Csáky István és Teleki Pál hitvallásai a tengelypolitika mellett a könyvnek külön nevezetességei.

A könyv a magyar élet, a magyar munka, az örök magyar élni akarás színes kifejezője.

A könyv ezután mozaikszerűen összeállított rendben ismerteti a magyar kulturális, gazdasági, szellemi és politikai életet. Hóman, Varga, Bánffy magyar és Rust német miniszter művei mellett külön figyelmet érdemel Darré német földművelési miniszter cikke a piaci rendről, amely kiemelt alkalmas a nemzet élelmiszeri függetlenségének és ezzel a sikeres háború gazdasági alapjainak biztosítására. Reményi Schneller pénzügyminiszter a magyar gazdasági tervről nyilatkozik, amely az igazságos elosztás, a fokozott termelés és a beosztás jegyében működik.

Laky miniszter a háborús közellátásról írt nagyfontosságú cikke egészíti ki a gazdasági ismertetéseket. A közellátásban, — mondja Laky miniszter — egyrészt az áralakulás irányítása, másrészt az ellátás és az elosztás folytonosságának biztosítása a főszempont.

A magyar népesedési és gazdasági statisztikák a magyar népiség jellegzetes képpel egyesben díszítik a nagy művet, nem feledkezvén meg hazánk idegenforgalmi szépségeiről sem. Ki kell emelni Mecsér Endre cikkét a Német-Magyar Kereskedelmi Kamaráról, amely a két ország gazdasági és kereskedelmi kapcsolatait legnagyobb részben lebonyolítja és ennek a fontos biztosítója. Vitéz Náray Antal a honvédség egyedülálló teljesítményeire hívja fel a figyelmet.

Tasnádi Nagy András a Magyar-Német Társaság elnöke és Rohan Károly Antal herceg a Német-Magyar Társaság alelnöke a két nép kulturális kapcsolatairól és az új közép-európai helyzetről tesznek bizonyosságot. Ki kell emelni még az illusztris szerzők közül Surányi Unger Tivadar és Kibédi Varga Sándor nevét.

Különösképpen pedig Thuránszky László és Kolosváry Borcsa Mihály döntő jelentőségű, hatalmas ismertetéseit az új magyar nemzeti sajtóról, valamint Paikert Géza jeles művét a magyar szellemiségről. Magyar szerzők, német kiadók együttes munkája a hatalmas mű, amelynek már keletkezése is a két nemzet sorsszerű barátságát tanúsítja. Reméljük, a mű elérte célját. Német bajtársaink így megértik és megismerik nemzetünket, mint a munkában is szereplő baráti képviselőik, von Erdmannsdorff és von Jagow követek.

A vérrrel megpecsételt fegyverbarátság túl ez a lelki megismerés az új Európa együttes építőmunkájának legbiztosabb záloga.

METEOR MOZGÓ MŰSORA:

Ma 5, 7, 9 órákor utoljára!
Hatalmas háborús filmriport!
A NYUGATI GYŐZELEM.
Szombattól: Cisko és a Lady.

Vakmerő besurranó tolvajlás az Arany János-utcában

Vakmerő besurranó tolvajlás történt szerdán délelőtt Debrecenben, az Arany János-utcában. Jeney Kálmán MÁV intéző Arany János-utca 40. szám alatti lakásába a déli órákban ismeretlen tolvaj surrant be s amíg a felesége a konyhában tartózkodott, a tettes a nálószaiba toalettasztaláról ellopott egy arany karkötőt, egy arany függőt korálkóval és egy arany karikagyűrűt

„Kálmán, 1917” bevesséssel. Az ellopott ékszerek értéke körülbelül ezer pengő.

A vakmerő besurranó tolvajlásról Jeney Kálmán jelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást az ismeretlen tettes kerekítésére. A károsult MÁV intéző egyébként nagy jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek.

BITÓ HELYETT négyévi fegyházbüntetés

A törvényszéki szünet után egy nagyszabású bünyűgyet tárgyalt a multnap délelőtt a miskolci törvényszék Balcer-tanácsa.

Mint ismeretes, a naprágyi gyilkossági kísérlet ügyében rögtönítelő bíróság ült össze, a törvényszék azonban áttette a rendes bírósághoz. A gyilkossági kísérleten túl még hatósági közeg elleni merénylet is volt a vád Kubik István naprágyi juhászbotjár ellen.

Kubik István Kollár Barna juhait legeltette, tilosba hajtotta a juhokat. Mikó István mezőőr figyelemzette a juhászt, ez azonban szembeállt vele és a gazdájától elvett revolverrel rálőtt a mezőőrré. Annak

idején a statáriális bíróság leszállítva hatáskörét, tette az ügyet a rendes bírósághoz.

Bernáth István kir. ügyész fenntartotta a vádat. Putnoki Béla dr. védő pedig felmentést kért azon az alapon, hogy a vádlott meglepetéscselekedett.

A törvényszék végül is ítélethozatalra vonult vissza s Kubik Istvánt négyévi fegyházra és 10 évi jogvesztésre ítélte. Az ítélet ellen sülyosbításért fellebbezett a vádhatóság, de nem vette tudomásul az ítéletet Putnoki Béla dr. védő sem, aki a bűnösség megállapítása miatt jelentett be fellebbezést.

Ahol az eprészéstől való eltiltással büntetik a fegyvelemszegőket

Látogatás a Napközi Otthon bábaképzőintézetében

Vidám gyermekakcaj zaj fogad bennünket amint lezárunk a régi bábaképző előtt a villamosról. Az egyik drótkerítés mögött gyermekek játszanak, cizálnak, a lányok labdázni, a fiúk pedig játsszák az örök elévülhetetlen rabló-csendőrt. Néhányan kandi kiváncsisággal az utca forgalmát figyelik a kerítésen keresztül, arrébb kis csoport vidám magyar dalokat énekel.

A mint belépünk a kapun pillanatra megáll a játék s kíváncsi szemmel tekintenek felénk. A gyermekek rajongásig kedvelt „Miska bácsija” érdeklődésünkre boldogan vezet végig a telepen s ismerteti a Napközi gyermekotthon nagy szociális jelentőségét.

Ezek a gyermekek akik itt vannak egytől-egyig ágrólszakadt szegény munkásaladók gyermekei, akik nem sokat törődhetnek gyermekek napi időtöltésével, mivel egész nap fárasztó munkában töltik idejüket s csak este térnek haza otthonukba. Hogy ezek a gyermekek ne kerüljenek mégis az utcára, a napközi otthon vette kezébe ezeket az elhagyott kis emberkéket. Itt legalább napi kosztjuk biztosítva van.

„ÁLTALANOS TITKOS VÁLASZTÓJOG”

Az otthon fiugyermekei törzsekre tagozódnak, akik aztán titkos szavazással maguk választanak maguknak törzsfőnököt. Az otthon területén jelenleg négy törzs működik. A törzs tagjai a főnököknek feltétlen engedelmességgel tartoznak s a legkisebb fegyvelemszegésért „törvényszabta büntetés jár”, viszont a törzseken belül lévő fegyvelemért a törzsfőnök felelős. Hetenként egyszer a gyermekeket a fürdőbe is kivisszük, hogy a lelki tisztaság mellett a testi tisztaságot biztosítsuk.

Mi a legkedvesebb foglalkozása a gyermekeknek? — tesszük fel a kérdést „Miska bácsinak”.

— Mint minden gyermek, ők is nagyon szeretik a játékot, de mégis legboldogabbak akkor ha nótázni tanítom őket. Nagyon sok katona nótát és eredeti magyar népdalt tudnak, s ezeket biztatás nélkül is örömmel éneklnek. Tudnak aztán nagyon sok mesét és népi játékot is.

KITILTVA A PARADICSOMBOL

A vidám dolgok mellett aztán nagy figyelemmel kísérjük a gyermekek lelki életét is. A napot imával kezdjük és imával végezzük. Valóságos órákat tartunk számukra, ahol egy-egy bibliai idézetet vagy imát tanítunk meg velük. Gyakran rendezünk számukra, hogy figyelmüket a biblia olvasása iránt felkeltsük, biblia kereső versenyt, s a győztesnek valami kintüntetést is juttatunk. Így aztán amit talán máskép nem érnénk el velük, rábírnjuk őket a biblia s az énekeskönyv forgatására. Bátran mondhatom, hogy ezekkel az elhagyott ágrólszakadt kis emberkével nagyon sok komoly dolgot lehetne kezdeményezni. A lányok is végtelenül ügyesek Borsos Mária vezetőnővel az élőkön sokszor nemes versenyre kelnek a fiukkal. Különösen szeretik a szép kézimunkákat. Délután az egész otthon területén egy órai pihenő van, ami idő alatt mindenkinek a már kijelölt helyen aludnia kell, a fegyvelem ellen vétők itt is büntetésben részesülnek. Természetesen ezek a büntetések nem drákói ítéletek, azonban a gyermekek ettől is nagyon félnek. Nyáron például a legnagyobb büntetés az, ha valakit elfittunk egy vagy két napra a telep területén lévő eperfákon való eprészéstől.

Sajnos azonban az a munka amit nappal itt az otthon területén felépítettünk, az este a családi körben legtöbbször leomlik, ezért van szükség és ezért halaszthatatlan fontosságú a „Fiúk városa” ezek az apró emberpalánták minden kísértéstől mentesen élhetnek a maguk gondtalan, tiszta életüket.

Mindezek dacára azért bátran mondhatjuk, hogy a Napközi otthon nem holt intézmény, gátlan hiába-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

valóság. Itt munka, itt komoly élet van, csak megfelelő keretek közé kellene juttatni, hogy az a munka amit mi felépítettünk nappal az este ne omljon le a gyermek lelkében nyomtalanul.

Lassan búcsúzni kezdünk, amint távolodó léptekkel a kapu felé közeledünk felesendül mögöttünk egy gyönyörű dal szívet alató drága muzsikája, ősi magyar dal Ady Endre legkedvesebb nótája: Nagyon bé futta az utat a hó... (liberika)

Debreceni éjszakám

Az éjszaka setétszín' vásznán
Egékig magaslik a város.
A háztetők a Holdig érnek
A torony tejúttal határos.

A suhogó jegenye-árvány
Virraszoló, fekete silbakok
Es felettük — parázsló szemek
A tisztalányú, kis csillagok.

Es nézik a hallgatag utcát,
Hunytszemű, vakki házakat.
Minden oly' fáradt és álmos is,
A szél is alig fú, bagyatag.

De ott túl, hol a nyári mezők
Nem rég' megszűllék a kegyeret,
Frissen lörik az álmat s könnyet
Nyíló szemekből a tenyerek.

Indul is már az első szekér,
Kenetlen kereke sir, dalol.
A Nap is kidugja ujjait
A piros paplana alól.

Kiesit még vissza húzza — felhő
vonal át, fekete az Egen. —
Aztán mégis fölkel és új színt ír
Sugárcsétjével a képen.

A szürkét százsztinűre festi.
Benne a Nagyleptomlóm képe ég.
Az hívja, sürgeti a Várost!
Imádkozz ember! Nincs vége még!

Hosszú az út. Győtrő a létünk,
Mig elfogy a gond, bé-föld a rög.
Ha elmegyünk, majd újak jönnek,
Mert a magyar s Debrecen örök!

BORSI DARÁZS JÓZSEF

Barna Tibor két költeménye:

TITOK

Ez a mi kettőnk titka,
A tied s az enyém,
Ily nagy titok tán nincs több
A föld felületén.

Ketten tudjuk csak én, te,
Halandó senki más,
Bár szívünk repteikig,
Legmélyünk beakt.

Nem tudja azt meg ott sem
Oly néma, nagy titok,
Mélyebb a tengereknél
Ezt meg nem foghatod.

Hangban nem hallod azt meg
Még te sem kedvesem,
Feléd is csak szememnek
Szent tükrén üzenem.

Ez a mi kettőnk titka,
A tied s az enyém,
Egy röpke mondatocska
csupán: — Szeretlek én.

KORAŐSZI NYÁRBAN

A kertek alján elsuhant az ősz
Es zokogtak a levelek.
Tovább futott s csak én hallottam,
Hogy halkán, csendben nevetett...

A nyár a lázas nagybeteg
Mint elsuhant, felsírt utána,
— s én mentem, némán, nesztelen
A koraőszi késő nyárba.

Mikor nyílnak meg az iskolák kapui Debrecenben?

A közel két és fél hónapos nyári szabadság után az elcsendesedett iskolákba nemsokára ismét beköszönt az élet. A csendes termeket nemsokára az álmos nyomasztó csend után vidám, egészséges zaj veri fel s elűzi a termekben fészkelő nyomasztó némaságot.

Az iskolai élet ez évben az országban jóval hamarabb indul meg, mint az elmúlt évben, mert míg tavaly csupán szeptember 15—20 között kezdődött a tanítás, addig ebben az évben az erdélyi intézetek kivételével, amelyek valamivel később — szeptember 10-ig az ország csaknem minden intézete megnyitja kapuját.

Debrecenben az iskolák szintén rendszeresen nyílnak:

Javító és különbözeti vizsgák az intézeteknél a következő időkben lesznek: Református főgimnáziumban 3-án, katolikus gimnáziumban 2-án, Dóczy gimnáziumban 2-án, a Svetits gimnáziumban 3-án, Gyakorló gimnáziumban 3-án alakuló tanári értekezlet, 4-én javítóvizsga, Fazekas gimnáziumban 1-én, kollégiumi tanítóképzőben 1-én, Dóczy képzőben 3-án, Svetits képzőben 3-án, református polgáriban 1-én, női kereskedelmi iskolában pedig 4-én lesz.

Az év kezdete az egyes intézeteknél a következő időkben lesz:

Református gimnáziumban 9-én évvnyitó ünnepély, 10-én rendes tanítás;

Katolikus gimnáziumban 8-án évvnyitó istentisztelet, 9-én tanítás;

Dóczy gimnáziumban 9-én ünnepély, 10-én tanítás;

Svetits gimnáziumban 9-én évvnyitó ünnepély, 10-én tanítás;

Gyakorló gimnáziumban 9-én istentisztelet, 10-én tanítás;

Fazekas gimnáziumban 9-én évvnyitó, 10-én tanítás;

Kollégiumi tanítóképzőben 9-én délelőtti évvnyitó istentisztelet a Nagytemplomban, prédikál Török Tibor tanítóképző intézeti igazgató;

Dóczy képzőben 9-én délelőtti évvnyitó ünnepély, 10-én tanítás;

Svetits képzőben 9-én évvnyitó, 10-én tanítás;

Református polgáriban 9-én évvnyitó, 10-én tanítás;

Flú kereskedelmi iskolában 8-án évvnyitó, 10-én tanítás;

Női kereskedelmi iskolában pedig 9-én évvnyitó és 10-én lesz az első tanítási nap.

Mint értesülünk, az erdélyi iskolákban a rendkívüli viszonyokra való tekintettel csupán szeptember közepé táján kezdődik meg az iskolai tanítás.

A zsillett-penge forgalom ellenőrzéséből

hárommillió pengő bevételehez juthatna az állam

A debreceni fodrásziparosság nagy problémája és érdekes mozgalmá Harmincmillió zsillett-penge fog el egy év alatt Magyarországon

Meg fog lepődni a közönség, de azt hisszük az adóhivatal és a pénzügyigazgatóság is azon a rendkívüli elmés és nem lehetetlen, hogy valóra válható javaslaton, amelynek érvényesítéséért Bíró Kálmán Piac-utca 58. szám alatti tekintélyes fodrászmester, a debreceni fodrászszakosztály egyik szövívő tagja szállt sikra már régebbi idő óta agilis lelkesedéssel. Az érdekes javaslat lényege az, hogy az államkincstár és azon keresztül vagy a fodrásziparosságot, vagy egy később kiválasztandó iparos és munkás társadalmi réteget egy olyan jelentős pénzügyi alaphoz segíti, amelyből igen fontos szociális és gazdasági támogatást lehet megszervezni rövid egy esztendő leforgása alatt.

Az érleles gondolat felvetőjét az a legújabb kiadott miniszteri rendelet serkentette tervének mielőbbi nyilvánosságra hozatalára és keresztülvételére, amely a fodrász iparban alkalmazott segédek és tanoncok fizetését szabályozta és rendezte, úgy hogy mostantól kezdve lényegesen nagyobb keresetet biztosít számukra. Mint minden munkásvédelmi intézkedést, ezt megértéssel és rokonszenvvel fogadta az érdektelt iparosság, ugyanakkor azonban arra is rákivánja irányítani az illetékes fórumok és a közvélemény figyelmét a fodrászipar arra, hogy a munkaadónak nagyobb fizetést kell nyújtani munkásainak, meg kell találni a lehetőséget a sok munkást foglalkoztató iparosok rentábilis üzletvezetésének a biztosítására is. A fodrász iparban például az alkalmazottak munkabérének emelése azt vontá magánután, hogy a kiszolgálási díjakat, borotválás, fésülés, hajnyírás, ondulálás és a többi díjakat arányosítani kell a munkabérek emelésével, kapcsán a fodrászipar rege-költségének emelésével. Mivel pedig a fodrászipar nem úgynevezett közszükségleti cikkekkel foglalkozik, az ő közönségük még érzékenyebben reagál az árak változtatására. Éppen ezért sok fejtorést okoz ennek a tisztos iparnak, hogy a mai nehéz helyzetben létfenntartását biztosít-

hassa és ugyanakkor meg tudja fizetni azokat a magasabb munkabéreket, amelyeket a kormány igen helyesen a munkáság érdekében megszabott.

A fodrászipar harca a zsillett-dömpinggel

Tudvalevő, hogy a borbély és fodrászipar helyzetének leromlásához az elmúlt évtizedek során az a minden nyakló nélküli zsillett-dömping konkurrenciája vezetett, amely ma már a borotválkozó férfiak csaknem kilencven százalékát vitte el a fodrászüzletekből. Az utolsó két évtized alatt virágzó gyárvállalatok alakultak a különféle zsillett-pengék alakítására és olyan hatalmas reklámmal és propagandával kedveltették meg az önbortotválkozást, hogy ma már a borbélyüzletek törzsközönségének igen nagy százaléka havonként csak egyszer-kétszer keresi fel hajnyírás és fésülés céljából a borbélyokat. Kétségtelen, hogy a zsillett könnyű kezelése és bizonyos kényelmi szempontok is kedveztek a zsillettgyárak hatalmas propagandájának s ha kisebb ellensúlyozást kaptak is a fodrászok a női divat terén és az ondulálás művészi iparomunkáját igénylő versengésben, az kétségtelen, hogy a bevételi lehetőségük lényegesen megcsökkent.

Ezek a körülmények nem véletlenül irányították a fodrásziparosok figyelmét, éppen a legveszedelmesebb versenytársukra, a zsillett-re és így vetődött fel az a gondolat, hogy a zsillett-fronton kell keresni a megoldást a fodrászipar nehéz helyzetére.

Magyarország évi zsillett-fogyasztása 30 millió darab

Az a javaslat, amit a fodrásziparosok most készülnék az illetékes fórum elé terjesztani, egészen nagyvonalú és rendkívül alapos statisztikai számításokból indul ki. A+ egész statisztika levezetése úgy érthető meg legszemléltetőbben, ha elfogadjuk alapnak azt, hogy Magyarországnak ma cirka 14 millió lakója van. A 14 millió lakosból kerekén fele, tehát hét millió a férfi nemhez tartozik. Megközelítő becslés szerint a hét millióból cirka 3 és fél millió 18 éven aluli, borotválkozás szempont-

MEGÉRKEZTEK az új 1942. típusú rádiók

Philips 50 éves jubileumi sorozatú csodaszépek. Egy évi részletre is kapható:

NÁNÁSSY LAJOS

rádió villamosság, Piac-u. 85. sz. Telefon: 30—67.

jából tehát mintegy három és fél millió jöhet számba. Ebből a tekintélyes számból fodrászkimutatás szerint mintegy fél millió ember veszi igénybe állandóan abonensként a fodrászüzleteket, kerek három millió tehát zsillett borotválkozik. Ha már most figyelembe vesszük azt, hogy három millió embernek évenként minimálisan 30 millió zsillett-pengére van szüksége, akkor öttik szembe igazán, hogy milyen óriási forgalmat bonyolítanak le ebből az egyszerű iparcikkből. (Jegyezzük

meg zárójelben, hogy a zsillett-fogyasztás kiszámításánál magukban a szakmai körökben is élénk vélemény eltérések mutatkoztak, mert egyik verzió szerint egy zsillett legfeljebb kétszer-háromszor lehet borotválkozni, viszont sokan amellett érveltek, hogy takarékos emberek tízszer-tízötször is elbírják arcborjukon a zsillett-pengét. Ezek szerint tehát a 30 millió darabszám alapulvétele a zsillettgyárak szempontjából túlságosan jóindulatúnak mondható.)

Hárommillió pengős bevételi lehetőség a zsillett „adóiból”

Financ politikások figyelem! Ebben az óriási zsillett-forgalomban fedezték fel fodrász szakkörökben egy olyan pénzügyi alap megeremtésének a lehetőségét, amely az államkincstárt juttatná igen számottevő új bevételhez s a kormányzat gondoskodna aztán arról, hogy ezt a bevételi többletet valamilyen szociális iparpártolási célra visszajuttassa az iparosságnak. Azt mondják fodrászkörökben, hogy ha a cigarettahűveltyt és papírt el lehet látni kincstári adójjal, ugyanezt meg lehet tenni a zsillett-forgalomban. Egy zsillett-penge átlagos eladási ára 20 fillér. Ha tehát a gyári csomagolásra egy 10 filléres kincstári részesedés biletjét ráragasztanák, ezzel a 30 millió darabforgalmat figyelembevéve évi 3 millió pengő bevételhez jutna az állam a zsillett-forgalom ellenőrzése révén. Nagy kérdés azután, hogy ezt a várható kincstári bevételt legcélszerűbb hasznos, szociális iparpártolási célra fordítani. Az bizonyos, hogy az elsőseg kérdése természetesen a fodrászipartól nem vitatható el, különben is a felhasználás kérdése könnyen és gyorsan megvalósítható.

Más kérdés viszont, hogy mit szólna ahhoz az újításhoz maga a férfiltársadalom, mert hiába minden csűrös-csavarás egy ilyen illeték bevezetése egyenlő értelmű volna egy „szakaladó” kiprovokálásával. Egy új adó nem felvetése pedig sammi-esetre sem nevezhető népszerűnek és féltő, hogy a borotválkozók nem néznek jószemmel a fodrászipar ezirányú fáradozásait. Ezzel szemben viszont a fodrászok ellenvéleménye az, hogy a 10 filléres kincstári részesedés szedése egy-egy borotválkozást aligha drágítana meg egy-két fillérrel, hiszen átlag 5—10-szeri borotválkozásra fel tudnak használni egy zsillett.

Bárhogy álljon is a dolog, életrevaló kezdeményezésnek látszik a debreceni fodrásziparosok mozgalmá. Mi meg is adjuk neki a nyilvánosságot, lássuk mint szólnak hozzá az érdekeltek. Ha azután valóra válik a szakaladó, az audiumot veselje érte az indítványt tevő, el lehet képzelni azonban azt is, hogy az ötföt megvalósulása esetén a debreceni fodrásziparosság járul majd hozzá egy komoly összegű országos szociális alap megeremtéséhez.

Oszti vetőmagkiosztás

kiszagdzák részére

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy azok a gazdák, akik földük bevételeihez szükséges oszti búza és rozsvetőmaggal nem rendelkeznek, vetőmag kiosztásban részesüljenek. A búza és rozsvetőmagot részben kölcsön, részben pedig kedvezményesen árón adják ki. Kölcsönvetőmagot csak azok a 20 kat. holdnál nem nagyobb szántóval rendelkező gazdák kaphatnak, akiknek nincs vetőmagjuk és azt saját erejükkel beszerezni nem tudják. A kölcsönvetőmag pénzbeli egyenértékét a jövő év őszén kell visszafizetni. Készpénzfizetés ellenében azok a 100 kat. holdnál nem nagyobb szántóföld területtel rendelkező gazdák kaphatnak vetőmagot, akiknek megvan ugyan a megfelelő anyagi erejük, de jó vetőmagot a környéken

beszerezni nem tudnak. Ezek a gazdák a búzát mázsánként 30 pengőért, a rozstot pedig 28 pengőért kapják zsák nélkül a rendeltetési állomásról szállítva. A vetőmag minőségi felárát, a tisztítási költséget, továbbá a beszerzéssel, kiosztással járó költségeket és a vasúti szállítási költségeit az államkincstár viseli.

A községek szerint összeirt igényléseket a rozsvetőmagra nézve haldéktalanul, a búzavetőmagra nézve pedig legkésőbb szeptember 15-ig kell bejelenteni a vármegyeyi gazdasági felügyelőségnek. Erre különös nyomatékkal hívja fel a gazdák figyelmét a földművelésügyi miniszter, mert a később igényelt vetőmag leszállítása nem tekinthető biztosítottának. (MTD)

Nem drágul az idén a tankönyv

A füzetek és írószerek ára körülbelül tíz százalékkal emelkedett

A szülőknek minden évben súlyos gondot jelentenek így ősz felé az iskolás könyvek és írószerek beszerzése. Az iskolás könyveknek ugyanis a múltban is meg volt az árak s az intézetek, megfelelő anyagi fedezet híján, csak igen kevés könyvet tudtak vásárolni, hogy azokat bizonyos kölcsönfj ellenében a szegényebb tanulóknak rendelkezésre bocsássák. Nemsokára az iskolákban megkezdődik a tanítás és ezt megelőzően a szülőknek be kell szerezniük gyermekek részére a tankönyveket. Munkatársunk érdeklődött néhány debreceni könyvkereskedőnél tankönyvek árát illetően:

— A helyzet nálunk is az, mint a

többi városban — informáltak bennünket. — A leérkezett jegyzékekből azt látjuk, hogy az idén nem drágultak a tankönyvek. Új könyveket sem igen vezettek be, csupán az állami középiskolák hetedik osztályában lesznek csekély változások.

— Ami a tanszereket és füzeteket illeti, ott bizony meglátszik, hogy háború van. Az írószerek és a füzetek kissé megdrágultak. Ez azonban érthető, hiszen a papír ára egy év alatt kétszer is emelkedett. Van azután néhány festék és tinta, amely nem kapható. Annyit azonban megnyugtatóan közölhetünk, hogy túlnyomó részben minden kapható. Az általános drágulás mindössze tíz százalékra tehető.

**Kerékpárgumi,
gumicsizma javítása
Rétinél**
Piac-utca 42. szám.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Aranygyal” Bánó Andor, Piac-utca 50. — „Reménység” dr. Gódy S. Orv. közei, Csapó-utca 22. — „Isteni gondviselés” Székely Adorján, Petőfi-tér. — „Sas” özv. Mandell Jozsefné, Hatvan-utca 70. szám.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika szálló, főemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesszünk minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20-23.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

A PÁRT ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi partirodában.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TARSASKÖRE az Arany Bika szálló főemeletén nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

FŐISPÁN FOGAD magánügyben minden csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A KÖZÉLMEZÉSI KORMANYBIZTOS magánfeleket fogad minden kedden délelőtt 10—12 óráig a főispáni hivatalban.

Emlékezzünk

AUGUSZTUS 28.

1918. Augusztus 28-án különösen kitűnt vitézségével Balázs Pál, a volt budapesti 32. közös gyalogezredhez beosztott, a 4. vonatszállyal kötelekbe tartozó tartalékos főhadnagy.

Az ellenség Zwyzyn-nél hatalmas, 8 óras pergőtűz után a szomszéd emeletnél belépett Balázs főhadnagy a szörnyen igen nehéz helyzetben öntelékenyen oldalozó állást foglalt el és századával az ellenséget feltartóztatta mindaddig, amíg megértesítés érkezett. Két nap múlva példás bátorsággal vett részt az ellentámadásban, mely alkalommal ellenséges golyótól találva a jobb szemvilágát elvesztette. Vitéz magatartásáért a 3. oszt. Vaskorona-rendet kapta a hadidíszítményrel és a kardokkal.

— November 26-án lesz az egyházkerületi közgyűlés. A Tiszántúli Református Egyházkerület báró Vay László főgondnok és dr. Révész Imre püspök elnöklése mellett a szokásos őszi ülését november hó 26-án és 27-én, szerdán és csütörtökön tartja meg a Kollégium dísztermében. Az ülés jelentőségét nagyban emeli az a tény, hogy most lelkészszentelés is lesz ezzel kapcsolatosan. Előző napokban az egyházkerületi bíróság, valamint az albizottságok üléseznek.

— Dr. Farkas Pál lelképásztor gyászja. Súlyos csapás érte Farkas Pál debreceni lelképásztort és családját. Feleségének édesanyja, Nádházy Bertalané diósgyőri lelkész felesége Budapesten rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. A temetésről még nem történt intézkedés. A haláleset alkalmával számosan keresték fel részvétükkel Farkas Pált és családját.

— Debrecen és Vidéke Ipartestület előjárósága ma este hat órai kezdettel tartja rendes havi ülését, gazdag tárgysorozattal az Ipartestület tanácstermében.

— Balett tanfolyam kezdődik szeptember 1-én Jobbágy Ilonka balettiskolájában, Péterfia 30.

— Ellopták pénztárcáját lakásából. Gém Ferencné vagongyári munkás felesége a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásáról ellopta pénztárcáját, amelyben 9.70 pengő készpénz volt. Gémné gyanúja szerint a pénztárcát csak két tollas zsidó lophatta el, akik a lopást megelőzően a lakásban jártak. A rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj kézrekerítésére.

A megrokkant öreg cigányzenész tragédiája

Budapest, augusztus 26. Kedden délelőtt félkilenc óra tájban a Körös-utca 9. számú ház lakói tompa puffanásra szaladtak össze. Valamelyik lakó látta, hogy néhány pillanattal előbb öszülöhajú, fekete kabátos, idősebb férfi ment fel a ház harmadik emeleti folyosójára. Azután már csak elhaló segélykiáltásokat és jajgatást lehetett hallani. Ezt a felderítés embert találták meg véresen, eszméletlenül az udvar közepén. Rendőrt hívtak, értesítették a mentőket s míg a mentőkocsis megérkezett, a rendőr átkutatta az életunt zsebét. Személyi iratok kerültek elő, abból kiderült, hogy Kóczé Artur zenész az életunt. Kezét-lábát törte a szerencsétlen öreg cigány, akinél búcsúlevelet is találtak.

Reszkető kezekkel, kusza sorokban írta: „Tönkrement a kezem, hát kinek muzsikáljak már?” Kóczé Artur annak a híres-neves Kóczé-családnak egyik öreg tagja, Kóczé Antalnak, Gyulának és Lacinak, a nagynevű primásoknak testvérbátyja, amely zenészeslád annyi embernek szerzett már örömet, feledést hegedűjük bűvös szavával. Az utóbbi időben megrokkant, csak gyenge kontrás volt egyik fivére bandájában, utóbb valamiképpen a keze is megbénult, teljesen abba kellett hagyni a muzsikát. A mentők súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba.

— A totális háború nem kedvez a hagyományoknak. Az angol kormány hatályon kívül helyezte azt az évszázados tilalmat, hogy a londoni Hyde-Park tavaiban nem szabad halászni. A tilalom feloldására a londoni élelmiszerellátás nehézségei szolgáltattak okot. (MN)

— Új német újság Rigában. „Deutsche Zeitung in Ostland” címen a bolsevista uralom alól felszabadult Rigában már új német újság jelenik meg. (MN)

— Pályázati hirdetmény szigorló mentőorvosi állásra. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a mentőszolgálat keretében két szigorló mentőorvosi alkalmazás üresedett meg. Ezekre az alkalmazásokra pályázatot hirdetnek. A szigorló mentőorvosok díjazása ezújszerint havi 69.50 P. A pályázati kérvények 1941. évi szeptember hó 15. napjának déli 12 órájáig közvetlenül a tűzoltóparancsnoksághoz (Csapó-u. 43.) adandók be, ugyan ott a pályázatra vonatkozó egyéb feltételek is megtudhatók. Polgármester.

— Közép-Svédországban egy hatalmas forgószél többek között egy egész prémfarmot is a levegőbe emelt. A ketréceket a szélvihar elmultával a farmtól két-három kilométernyi távolságban találták meg. A nagy károkat okozó forgószél erejére jellemző, hogy egy erdőben 75 méter széles csútkban minden fát gyökerestől kitépett.

— Veszélyben az oxfordi diákok eleganciája. A tudvalevőleg az előkelő rétegekből kikerülő oxfordi diákok ruházati gondjainak enyhítésére az Egyesült Államokból az utóbbi időben számos adomány érkezett. Minthogy azonban a széles néprétegek sereimesnek tartották, hogy az USA az egyébként is jómódú és legkevésbé rászoruló rétegeket részesíti előnyben, az angol hírszolgálat kénytelen volt azzal a figyelmeztetéssel fordulni az oxfordi diákokhoz, hogy mondjanak le amerikai barátaik áldozatkészségének ilyen módon való igénybevételeéről. „A kormányunk minden köcentiméter hajóterre szüksége van, mely az óceán másik oldaláról érkezik — mondja a felszólítás. — A hajóteret és a tengerészek életét nem tekozolhatjuk arra, hogy ruhanagyot szállítsunk Angliába. Az angol lakosság csupán nagyon csekély hányadának vannak ilyen nagylelkű barátai, mindenkinek be kell látnia, hogy az efféle küldeményeket nem tarthatjuk kívánatosnak.” (MN)

Egy német tüzérsgeli találat eredménye.

(Foto: R. D. V.)

Több árdragítási ügyben hozott ítéletet a törvényszék

Deczki Jánosné mikespécsi lakos szerdán délelőtt árdragítás vétségével vádolva került a törvényszék dr. Fővenyess Sándor tanácsosa elé, mert a vádirat szerint májusban a tengerit 21 fillér helyett 30 fillérré árusította. Asztalos Lajos mikespécsi napszámos ugyancsak árdragítással vádolva került a törvényszékre, mert 21 fillér helyett 28 fillérré árusította a tengerit. A harmadik vádlott Szűcs József mikespécsi napszámos volt, aki szintén a tengeri árát drágította meg. A szerdai főtárgyaláson a tanúk kihallgatása után a törvényszék mindhármójuk bűnösségét megállapította, és húsz pengő pénzbüntetésre ítélte, de Szűcs József kivételével az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Az ítélet mindhárom esetben jogerős.

(x) Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT” használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztkany gyógyszerár. Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában szeptember 1-én a beiratkozások megkezdődnek. Beiratkozni lehet az összes fő- és mellékintézményekre. Beiratkozási díj 6 P. Tandíjak 3, 8, 10, 12, 14 és 20 P. mellékintézményekre 5 P. Fűvőstaniszakra 2 P havonta. Felvételi vizsgák szeptember 11 és 12-én délután 2—6-ig. Tanév megnyitás szeptember 13-án lesz. Bővebb felvilágosítás nyerhető a zeneiskola titkári hivatalában délelőtt 9—1-ig Vár-u. 1. alatt. Telefon: 23-96.

— Ovodás és iskolás gyermekek beírása német foglalkoztató délelőtti órák délutáni nyelvtanítására. Felöltötteknek esti tanfolyamok. Bathányi-u. 16.

— Szétmarcangolt egy sertésnek egy 15 éves kanászfűt. Dezső László 15 éves kanászfűt, aki Hódmezővásárhely egyik tanyája mellett sertésfalkát őrzött, a farka kanja rálamadt, letelepte és szétmarcangolta. A tanyabeliek, amikor rátaláltak, már halott volt. A rendőrség gondatlanságot vélt felismerni és eljárást indított a gazda ellen.

— Az István Gözmalom, Debrecen, mint a Közélemezési Minisztérium által kijelölt „Hombár” főbizományos, úgy saját, mint albizományosai útján megkezdte búza, rozs és árpa vásárlásait. A termények beszállításához, mint a multban, ellátja most is megfelelő mennyiségű és kölcsöníjmentes zsákokkal a gazdaközöniséget.

— Az anya bujtotta fel fiát apjának meggyilkolására. Néhány nappal ezelőtt Percec-Bányatelepen Viskolcz Ferenc 56 éves csordást fia egy ölmosogató hittel fejbeverte, majd megfojtotta. A holttestet az ügy alá hűzték és a fiú, valamint az édesanyja nyugodtan aludtak reggeliz. Másnap a kiskorú fiú önként jelentkezett a csendőrségben, ahol bevallotta börtölmas tetelt. A kihallgatás során Viskolcz Ferencné sirva bevallotta, hogy ő bízta fel fiát férjének meggyilkolására. Azzal védekezett, hogy ő és egész családja nagyon sokat szenvedett a rezeges, durva embertől, aki minden keresetét ellátta és üldözte a családot.

— Az Assopress jelentése szerint az angol légihaderő tervbevette, hogy a tiszték mellé a jövőben női tisztiszolgákat oszt be. (MN)

— Három fiatal leány halála Munkács mellett. A Munkács mellett Ruszkócon egyszerre három fiatal leány fulladt a vízbe. A három fiatal leány fürdőni ment a község határában lévő tóba, amely egy régi homokbánya helyén keletkezett. A tó vize a parlamentnél sekély, de aztán hirtelen 4—5 méter mély. Fürdés közben az úszni nem tudó leányok közül az egyik belecsúszott a mély vízbe és segítségért kiáltott. A másik kettő ijedten vette magát utána, de segíteni nem tudtak és most már mind a három kétségbeesett küzdelmet folytattak életükért. A közelben dolgozó mentősükre siettek, de már csak holtan találták partra húzva a szerencsétlen leányokat.

Gyászrovat

DR. CSAP TIBOR OTBA ORVOS
GYÁSA

Nagy és özinte részvételt keltett az a lesújtó gyászír, hogy dr. Csap Tibor OTBA orvos kisfia, Csap Előd 3 éves korában verhasban meghalt. A kisfiút nagy kiterjedt rokonság gyászolja, köztük a Csap- és Bacsoni Incze és Egervári családok. Csap Előd szomorú elhunytáról a mélyen sujtott szülők az alábbi gyászjelentést adták ki: „Öcsikénk már nem él! Kicsi lelke elment az ő Jézuskájához. Akit ártatlan gyermekszívvel 3 éven át mindig úgy szeretett. Drága kicsi testét — óvva az enyészettől is — augusztus 28-án délután 5 órakor fogjuk a Köztemető diszravatalozójából a róm. kat. augsztentegyház szertartása szerint örök pihenőre helyezni.” A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Polgár Csontos József földbirtokos 67 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél tíz órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Gyászolja: házasos neje, gyermekei, anyósja, sógorosága és kiterjedt rokonsága. Lakás: Maróthy utca 26. Gebauer cég rendezi.

Dr. Csap Tibor orvos és neje Bacsoni Incze Rózi kisfia: Öcsike 3 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Gebauer cég rendezi.

Kovács Imréné sz. Timár Etelka 39 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből ref. szertartással. Lakás: Magoss György-tér 11. Pusztai temetkezési intézet.

Nagy József polgár, 85 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön d. u. 5 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből ref. szertartással. Lakás: Báthory-utca 44. Pusztai temetkezési intézet.

Tiba Erzsébet 18 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön d. u. 6 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből ref. szertartással. Lakás: Pallag 527. Pusztai temetkezési intézet.

Sipos János 50 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Gyulai-utca 16. Temetését Bartha vállalat végzi.

Nánassy Lászlóné Szabó Dáry Ilona 30 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóterméből. Lakás: Eötvös-utca 49. Temetését Bartha vállalat végzi.

Gulyás Imréné Tóth Mária 22 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető II. h. ravatalozó terméből. Lakás: Malvin-utca 8. Temetését Bartha vállalat végzi.

— Debrecen sz. kir. város nőparlaskolájában a pótbéírások szeptember 1-5-én délelőtt 8-11 óráig lesznek.

— Debrecen sz. kir. város szakirányú fő- és nőparlascionelskolájában a pótbéírások szeptember 2-ig délelőtt 8-12 és délután 3-5 óráig lesznek.

— A németországi diákok felépítik a nagykőzermi templomot. Kevesen tudják, hogy a sárosi diákok állították fel nyolc évvel ezelőtt Magyarországon az első munkatáborát. A szavak és az elméletek helyett így kerültek az első vonalba a tettek, melyek az ásó és csákány kemény szorításában bizonyították be a testi munka nagy nemzetépítő értékét. A sárosi diákok felépítik a nagykőzermi templom pusztulását nyugodtan nézték és abban segítettek. Először a templom ajtaját lopták el, majd a padokra és székekre került sor, végül pedig az Urasztalával mentek rákászni a patakra a cseh legionáriusok. A pataki diákok tanáraiak vezetése alatt nagy lendülettel végzik templomépítő munkájukat, hogy rövidesen újra az Isten igéjét hirdethessék benne. Nevezetes hely Nagy-kőzerm, mert annak idején itt tanyáztak Esze Tamás méltóságosai és itt szálltak táborba Rákóczi seregei. A történelmi múltnak ezen a helyén a legméltóbb módon áldoznak a pataki diákok.

Gabonatarházak épültek Szabolesban

Megemlékeztünk már arról, hogy a földművelésügyi minisztérium az országban, különösen most a Tiszamenti, a gazdálkodók érdekvédelmére gabonatarházakat létesít. A tarházakban a kormányhatóságilag megállapított árakon veszik át a terményeket, ezenkívül biztosítják általa az ország kenyérellátását is. Ilyen tarház — épült már Szabolesban Tiszadobon, amelyet Pisszer János építőmester már elkészített és azt már használatba is vették e nyáron. Épített a „Nostra” Rt. ilyen

tarházat Polgár községben, ezenkívül Tiszafüred is kapott már egyet. A tarházak a Nostra Rt. kezelésében s birtokában lesznek, építésüknél a földművelésügyi minisztérium vízrajzi intézete működik közre a felügyelet és ellenőrzés terén. Ezek a tarházak vasbetonból készülnek teljes egészükben, jól védettek a nedvesség és a károkozók behatolása ellen, úgyhogy a termények megőrzésére, tárolására is a legmodernebb felszereléssel is el van látva a terménykezelés céljára.

— Kiadóhivatalunkban kapható féláru utazási igazolvány az őszi vásárra. Az 1941. évi Őszi Lakbetelezesi és Háztartási Vásár szeptember 4-től 15-ig tart. Az őszi vásárra 3 pengős igazolvány beszerzése, illetve felmutatása mellett féláru menettérrel jeggyel lehet utazni. A vásár-igazolvány a Debreczeni Újság-Hajdúföld kiadóhivatalában kapható.

— Kipakolták a bérlők távolléte alatt a lakást. Soóváry Zénó ceglédi huszárezredes őrizetlenül hagyott lakásába az elmúlt nap ismeretlen tettesek betörttek és két nagy szekrényt teljesen kiürítettek és azonfelül minden kőzsfelfogható ágyneműt és felhőnműt, valamint ezüst-érményeket, evőeszközöket stb. elvittek. A nyomozás megindult.

— Étközökösök a német katonavonatokon. A német vasútak, hogy a szabadságra utazó katonák számára kényelmesebb tegye az utazást, a katonavonatokon étkezőkocsikat rendeztek be. A gyorsvonati postakocsikból átalakított konyhakocsikon 700 adag elkészítésére méretezett-tűzhelyekkel készült az éjjelnappal rendelkezésre álló meleg étel. Egy kocsi egy napra számított ételmi készlete 200 kiló friss főzélékből, ugyanannyi burgonyából, 1 kiló leveskivonattal kockából, 10 kiló húsból és 2 kiló lisztből stb. áll. A katonai étkezőkocsikban készült étel csak kiegészítésként szolgál és a szabadságos katonák továbbra is megkapják eddigi hideg útravalójukat, vagy ennek ellenértékét. Az étkezés teljesen díjmentes. (MN)

— Negyedszer virágzik egy körtefa Szentgotthárdon. A szentgotthárdi evangélikus templom kertjében van egy esodálatos termékeny körtefa. A tíz éves körtefának már évek óta sok érdeklődője akad, mert eddig minden évben többször virágzott és meg is hozta a termést. A körtefa idén háromszor hozott már gyümölcsöt is — most virágzik negyedszer. Ez a negyedik virágzás is éppen olyan pompába öltözött a ritkaérdekes-gő körtefát, mint az első. Az egész fa most negyedszer is teljes virágba borult és a virágok már kötnék is. Ha megmarad a mostani jó idő, a fa beérleli a negyedik gyümölcsét is. Kertészek és szakértők tanulmányozzák a fát, hogy meg tudják állapítani az évenként megismérlődő nagy termékenységek okait.

— Flakplótáki képzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbéllyeget.

— Lebontják a szatmári gettót. Az I. fokú közigazgatási ügyosztály a megjelölt hatósági ellenőrző szemlék alapján törvényszéki, egészségügyi és közbiztonsági okokból elrendelte a gettó és az úgynevezett dehenna negyed területén lévő 60 ház sürgős lebontását.

— A szegényekre hagyta vagyonát az öngyilkos úriasszony. Néhány nappal ezelőtt eltűnt Szatmárról a város egyik legjelentesebb alakja, Papp Mihályné Dusinszky Róza asszony, aki zenerajongásáról volt városszerte ismeretes. Az úriasszony, amint később kiderült, a megörléslélő való félelmében öngyilkos lett. Öngyilkossága előtt végrendeletet hagyott hátra, amely szerint mindenét a beteg szegényekre hagyja. Hagyatékában többek között 13 hegedű, 74 hegedűkules, köztük 22 ébenfából, rengeteg hegedűalkatrész stb. szerepel. Feljegyzéseiben pontosan megírja, hogy kiknek mivel tartozik és pénzt hagyott tartozásainak rendezésére is. Végül felkérte a városi tanácsot, hogy hagyatékát értékesítse és az abból begyűlt pénzt ossza ki a beteg szegények között. Végül büszkelelőben bocsánatot kér a házigazdájától, amiért a házból — amint mondja — néhány napra véres helyet csinált.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Borzován Kálmán cipész segéd, Kurucz-u. 52.—Bujdosó Erzsébet, Bruckner-u. 7. Gyuricska József kovácssegéd, Eprekerti-u. 29.—Miskolczi Katalin, ugyanott.

Házasságok: Kmetti Lajos kőműves s. Bekecs-u. 8.—Varju Juliánna, Csillag-u. 89. Szilágyi Mihály npsz., Bellegel 44.—Gilányi Borbála, Tornyostanya 55. Prezrenszki Mihály v. köztemetői alkalmazott—Kis Juliánna, Szeremley-u. 33. Holzer György m.-hivatalnok, Győr—Szendler Magdolna, Széchenyi-u. 33. Besenyei Sándor férfiszabó s.—Juhász Irén, István-út 7. Ungvári Gyula npsz., K. Tóth-utca 1.—Takács Erzsébet, Csapó-u. 72.

SZÓNYEGEKET

tűgöngyöket, ágyterítőket stb. legolcsóbban vásárolhat

Horn Résző szőnyegházában
Debrecen, Kossuth-utca 19. szám.

Születések: Óri Gábor piaci árus, Csillag-u. 50. leány Ibolya. Legeza István törvényszéki irodaségdftiszt, Göyö-u. 1. leány Judit. Béres Tivadar fodrász m. P. J. leány, leány Erzsébet. Friedmann Vilmos keresk., Ermihályfalva, leány Mária. Eszenyi Lajos költőgyártó s. M. pályi-út 82. fiú Lajos. Barhöz Sándor gépmeister s. M. pályi-út 9. fiú Ferenc. Buri Péter kisberlő, Bellegel 518. fiú Antal. Fodor István városi altiszt, Margit-u. 12. leány Anna és Erzsébet (ikrek). Szabolcsi Sándor illatszerkeresk., Teleki-u. 64. fiú Sándor. Deutsch Andor Szepességi-u. 45. leány Zsuzsanna. Pap Lőrinc gulyás, Bellegel 202. leány Agnes. Mincis Tibor szkv., Nyiregyháza, fiú Tibor. Karsai János keresk. s. Faragó-u. 24. fiú Sándor. Eder József npsz., Veréb-d. 28. fiú János. Sütő Imre birtokos, Bellegel 469. leány Vera. Kóka László favágó, Kölesey-u. 18. fiú László. Szarvas Péter birtokos, Elep 105. fiú Imre. Tóth Mihály npsz., Fülöp-u. 38. leány Ilona. Nagy Sándor npsz., Macs 71—73. leány Ilona. Rácz Bálint juhász, Elep 120. leány Ilona. Kengyel Sándor mév. főnyező, Kerekes G.-u. 39. fiú Sándor. Kemény János berlő, Haláp 112. fiú János. Lénárt István géplakatos s. Mező-u. 2. fiú Sándor. Vitéz Lévai István őrmester, Dobozi-u. 13. fiú Sándor. Kis Lajos npsz. M. pércs, fiú Gyula. Maklári Márton máv. tiszt. Budapest, fiú Csaba. Szabó László vízvezeték szerelő, Rothermere-u. 55. fiú Béla.

Halottak: Holtka Imre keresk. könyvelő rk. 40 éves, Szabó K.-u. 16. Balogh Katalin ref. 3 hónapos, Jerikó-u. 22. Wohlfart Ernő ref. 37 éves, Péterfia-u. 15. Sándor Ilona ref. 22 hónapos, Kis-macs 45. Kocsis Tibor ref. 21 hónapos, Nagyszalonta-u. 24. 1 gyar Sándor ref. 42 éves, Bellegel 3/b. Karsai Istvánné ref. 59 éves, Rákóczi-u. 3. Kémery Béla ref. 79 éves, Simonyi-u. 5. Csohán Imre ref. 79 éves, Kishegyesi-út 40. Kovács János ref. 71 éves, Szappanos-u. 9. Macsek Mária rk. 17 hónapos, Körösmező. Kiss József ref. 23 éves, Péterfia-laklanya. Magoss Borbála ref. 10 éves, Csenger. Nóti József gk. 1 napos, Nyírmártonfalva Palotai Lajos ref. 52 éves, Erzsébet-u. 99. Kányási Gyula ref. 33 éves, B.-ujváros. Pásztkán Mihály gk. 22 éves, Szovát-út. Lakó Jolán ref. 8 hónapos, Népház. Klein Beláné ir. 66 éves, Kőlyvasártér 17. Bánkúti Vilmosné ref. 56 éves, Teleki-u. 76. Repák Margit gk. 11 napos, Pest-u. 4. Csap Előd rk. 3 éves, Szt. Anna-u. 51. Gulyás Imréné ref. 22 éves, Malvin-u. 8. Nagy József ref. 85 éves, Báthory-u. 44. ótaó

Irógép kellekek
HURAY Iparkamara T. 17-09.

Elsőtétítés ma: 19.40 órától

Budapest, augusztus 27. A magánvilágítás korlátozásáról kiadott rendelkezések az ország nyugati és középső részén megszűntek. A keleti részen 28-án 19.40 órakor kell elsőtétíteni, amely 5.05 óráig tart. (MTI)

— Kiltört a Stromboli! A Stromboli vulkán néhány nap óta ismét működik. Heves földalatti morajlásoktól kísért hamu- és köves a szőlőhegyekben tüzeket okozott.

— Felülvizsgálják az erdélyi középítkezéseket. Két minisztériumi kiküldött: Szakvagy Emil osztályfőnök és Müller Pál osztálytanácsos járt Kolozsváron és tett látogatást dr. Keledy polgármesternél. A minisztériumi kiküldöttek, akik erdélyi körütn vannak, a felszabadulás óta történt középítkezések ügyét ellenőrzik és vizsgálják felül.

— Széchenyi-ünnepségek Erdélyben. Gróf Széchenyi István születésének másfél százados évfordulója alkalmából októberben Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Csíkszeredán, novemberben Szatmárnémetiben és Sepsiszentgyörgyön, decemberben pedig Nagyváradon tartanak ünnepségeket.

SPORT

SZEGED FC—ELEKTROMOS TE
1:1 (0:0)

Budapest, augusztus 27. A Szeged FC—Elektromos TE labdarugómérkőzése, mely 1:1 (0:0) arányban döntetlenül végződött, a Latorca-utcai pályán 1500 néző előtt folyt le. Játévezető Nagy. (MTI)

LABDARUGÁS

A Ganz csapatával játszik bajnoki mérkőzést vasárnap a DVSC. A debreceni vasutasok ma délután nagyszabású kétkapus edzésre készülnek a Ganz elleni mérkőzésre. A DVSC-nek törleszteni valója van fővárosi ellenfelével szemben, mert a tavaszi szezon utolsó mérkőzésén pont a Ganz ütötte el a DVSC-t az osztályozó mérkőzéstől és így a MÁVAG csapata jutott be a Nemzeti Bajnokság első osztályába. A mérkőzés pontosan fél 5 órakor kezdődik a nagyerdői Stadionban. A csapatot csak a mai edzés után jelölik ki.

Játévezetőküldés a vasárnapi mérkőzésekre. A vasárnapi mérkőzésekre a következő játévezetőket küldték ki: P. MÁV—NyKISE: Sárosi, Hajdúböszörmény—Hüös: Joanovics, DTE—DVSC II: Tóth Sándor, B. Turul—DMTE: Körösi, Szatmár—Kolozsvár mérkőzést dr. Nagy Zsolt, Ungváron a Rusj—Perces mérkőzést dr. Lengyel József, Nyiregyháza a NyTVE—Marosvásárhely mérkőzést Takács Jenő, Debrecenben a DVSC—Ganz mérkőzést Eggersi vezeti.

Szakosztályi ülést tart a DMTE. A DMTE ma este fél 8 órai kezdettel szakosztályi ülést tart és a vezetőség kéri az összes játékosokat a pontos megjelenésre.

Felemelték a játévezetők díját. Eddig a Felsőtisza kerületben kaptak legkisebb díjazást a játévezetők. Most a vidéki utazó játévezetők bírói díját 3 pengőről 4 pengő 50 fillérre emelték fel. A helybeli mérkőzésekre még ezután törtenik döntés.

Ma este vita-estét rendeznek a játévezetők. A debreceni játévezetők ma, csütörtökön este 8 órai kezdettel vita-estét rendeznek a Felsőtisza kerület Piac-utca 41. szám alatt lévő hivatalos helyiségében.

Ma délután Budapestén játsszák le a Szent István Kupa döntője miatt elmaradt Ferencváros—DÍMÁVAG mérkőzést.

ÚSZÁS

Svédországból vendégcsapat érkezett. Svédországból legutóbb Eskilstuna városában versenyeztek. 100 méter Tájos és Eleméri holtversenyben győzött 1:01.3 mp-es idővel, 400 méter Tájos első, Vörös második lett, 100 méter hátúszásban Kovács, 200 méter mellúszásban Fábián lett az első. Vízilabdázó csapatunk 14:1 arányban győzött.

Nyitlér*

Felhívom

mindazokat, kiknek Földesi Dezső vendéglősn Püspökladányban követelésük van, nyolc napon belül közzőljék velem.

Fazekas János vendéglős,
Biharnagybajom.

*E rovathoz közöltekkert lapunk nem vállal felelősséget.

Közgazdaság TERMÉNYTÖZSDE

Apró tételekben expresszborsó, kendermag, biborhere, baltacim és fűmag került szerdán a gabonatózsde magpiacára. Az árjegyzések változatlanok. Búza: 78 kg-os 30.— Kétszeres: 28.— Arpa: sörárpa kiváló 27, elsőrendű 26, sörárpa 25, ipari 68 kg-os 24, takarmány 65-66 kg-os 22, közepminőségű 21. Zab (41 kg-os) 26.50. Magvak és hüvelyesvetemények: Köles, fehér 31-32, vörös 31-32, egyéb 31-32. Repce: káposztarepce 45.—, vadrepce 38.—, Napraforgó: 35.—, Lenmag: 60.—, Tökmag: 45.—, Mák: két mák 150.—, Kendermag: 80.— Debreceni termény- és takarmányárak Lucerna 11.00-14.40, széna 7.00-9.20, lohere 10.00-11.50, rozszalma 5.00, búzaszalma 4.40.

A püspökladányi kir. járásbírósg mint telegkönyvi hatóság

2352/1941. tkisz. ARVERESI HIRDETMÉNYKIVONAT Karacs Lajosné végrehajlatának Karacs Lajos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telegkönyvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. IX. L-c. 144., 146. és 147. §-a értelmében a végrehajtási árverést 320 P. tőkekövetelés és az árverési kérvényért ezúttal megállapított 24 P. 16 fillér költség behajtása végett a Püspökladányi közseggben fekvő s a püspökladányi 1988. sz. telegkönyvi betétben A. I. 1-2. sorszám alatt és 1390/1., 1390/2. hrszám alatt foglalt Karacs Lajos nevében álló, összesen 401 □-öl területű házból és kertből álló beltelkes ingatlanra 1134 P. 50 fillér kikiáltási árban, továbbá a püspökladányi 2371. sz. telegkönyvi betét-

ben A. + I. sor., 1371/2. hrszám alatt felvett 401 □-öl területű beltelkes házból és udvarból álló ingatlanból Karacs Lajos nevében álló egyhatodrészes illetőségre, azonban az 1119/1924. tkisz. végzéssel a Karacs Lajos egyhatodrészes illetőségének az egyenlőadérezsére Göncki Gábor (nős volt Mile Zsófiával) javára bekebelezett életfogytiglani hasznélvezeti jog épségbentartása mellett 500 P. kikiáltási árban. A telegkönyvi hatóság az árverésnek a telegkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Kossuth-u. 30., I. em. 6. ajtó) megtartására: 1941. évi szeptember 22. (huszonkettő) napjának délelőtt 9 (kilenc) óráját tűzi ki. Az árverés feltételei a következők: Az árverés alá eső és a püspökladányi 1988. sz. telegkönyvi betétben lévő ingatlan illetőséget, ha az árverés megtartását Karacs Lajosné végrehajlató kéri: 830 P. vételnél alacsonyabb áron eladni nem lehet. (5610/1931. M. E. sz. rend. 21. §-a.) Bántépénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni. P.-ladány, 1941. évi június 10. Dr. Cserebó sk. kir. ömfkf. jegyző. A kiadomány hitelül: Répási Antal, kezelő.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István

Malomnak

vagy nagyobb sütőüzemnek kiválóan alkalmas, budapesti főútvonal mellett fekvő.

Ieszereit gyárépülei

3000 négyszögöl területtel, Debrecen város belterületén igen előnyös feltételekkel eladó.

Ertekezni lehet a Tiszántúli Közzeli Mezőgazdasági Hitel-szövetkezelnél, Debrecen, Hunyadi-u. 5. alatt.

Kereslet

Kerékpárgumikat, használtat, bármilyen állapotban veszek. Nagy István, Széchenyi-u. 6. 1382

Házak

egy-két szobás lakással, város bármely részén megvételre keresek. — Ajánlatot készpénz vétel jellegre kiadoba kérek. 1336

Autó-motor kerékpár

Eladó egy egész jó állapotban lévő, belga gyártmányú motorkerékpár, egy teljesen új öltönyruha. — Ugyanott konyhaberendezések, női íróasztal. — Használt bútorok vétele és eladása. Adok, veszek, cserélek. Csapó-u. 49. 1334

Bakóczy László

INGATLANFORGALMI IRODÁJA, Werbőczy-u. 8. Telefon 28-26. Járásbírósg mellett. Saját ház.

ELADÓ HÁZAK:

Simonvi-út elején hat-szobás komfortos úrvilla, ezer négyszögöl telelkel, fele teher, átvehető hatvanézerért. Simonvi-út elején hat-szobás, komfortos úrilakás, 446 öf telelkel, harmincötezerért.

Rákóczi-utca túlsó végénél hihetetlen alkalmi vétel: háromszobás, magasan alapincézett szép úrilakás, még további kettőrendbeli lakással, nagyon sürgős elköltözés miatt potom tizenkettőezerért.

Homokkerti elején családi ház három rendbeli lakással 11.000 P. Kossuth-utcai templom közelében 300 öf telelkel háromszobás, fürdőszobás és még további háromrendbeli lakással ház kitűnő karban áthelyezés miatt alkalmi áron.

Zongorák eladása, javítása, hangolása, vétel, csere, bérlés, szakbírálat. — Tanczer György hangszerkészítő mester, Batthyány-u. 1. 749

Bútor

Bútor saját készítményű modern sötét dió hálozoba jutányos áron eladó. Kigyó-utca 32. sz. asztalosműhely. Ny. 1388

Hálószobák.

ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, cönös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1218

Konyhaberendezést

hálof kombinált és mindennemű lakberendezési tárgyat olcsón vásárolhat részletre is, bútorüzletében. Piac utca 71. udvarban 1966

Eladó házhely

Olcso házhelyek a Poroszlay-úton. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Műkögyarhoz. — Fűrdő-u. 2. sz. 1216

Eladó ház

ELADÓ Budai—Enszaias-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Jókai-utca 29.

számú ház eladó. Ny. Eladó családi ház kerttel. Kiszí-u. 48. sz. 1441

Homokkerti.

Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jól-terminő szőlővel, felszereléssel, 881 négyszögöl földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 1225

Eladó föld

Négy hold cölsoosztályú föld Szepcsen eladó. Ertekezni József kir. herceg-u. 7. sz. alatt ügyvédnél. 1117

Eladó állatok

Friss fejos, kisborjas tehén eladó. Ertekezni a banki erdőhivatalnál, Molnár-erdésznel. 1439

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat RL mintézetének körforgógépén

Igazgató: Somogyi Gábor

APRÓ HIRDETÉSEK

Háztartási alkalmazott

Intelligens, főzni tudó bejárót keresek. Rákosi-utca 8. II. 2. 1446

Beöltendő állás férfiaknak

Jó szőlőmunkás felvétetik azonnal. Szent Anna-u. 3. Nagy, szűcs. 1435

Megbízható

igazolványos rikkancsok felvétetnek Kovács hirlapkiadóban, Piac 59. 1445

Műszerészségedet

kerékpár-, varrógépmunkára felveszek. Széchenyi 6. Nagy István. Ny. 1390

Keresek

gazdasági kocsi október 1-re. Kéttmalom-u. 11. 1443

Bútorozott szoba

Különbejaratú csinosan bútorozott kis szoba kiadó. Komlósy-út 15. sz. 1416

Kiadó utcai bútorozott szoba 1 vagy 2 személy részére. Piac-u. 77. I. em. 4. 1432

Lakás- és szobakereslet

Eleserélném a vagongyár közelében lévő 1 szoba, konyha, szűcsüzletet megvásárolni, városban lévő lakással. Tálto-u. 35. Ny 1433

Jól bútorozott szobát keres fürdőszobával szeptember 1-ére egy orvostanhallgató. Ajánlatokat a kiadónivatalba. 1433

Keresek

egy szoba, konyha, spejzos lakást, esetleg előszobást. „Pontos fizető” jellegre a kiadoba kérem a címekezt. 1247

Ajánlat

FERFI telöltő- és öltönyzövetek, minden hozzávaló, férfi divatsport és galléros ingek olcsó árban Petrik néni szent Anna-u. 5. sz.

Ocskavasat, fémét, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvesz Vas-és Fémgyűjtő Közzeli Iroda, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26-94. 777

Kitenyészett parlagi kakas, kótló és hizlalt csirke kapható. Széchenyi-u. 74. 1442

Porcellánfestők figyelmébe! Különleges, szép fehér porcellánok olcsó áron kaphatók Ingóságközzvetítőben, ref. püspöki palota. 1444

Viz- és gázvezetéket újítja Molnár János Csapó-ú. Ajánlat díjtalanul. 1402

Ovóhely, Eladó ház, bútorozott szoba, kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás, Iroda, Pénzlár stb. feliratú táblák darabonként 20 fillérért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-u. 56. Ny.

Zomancozott tüzhelyek szakzerű javítása. Kiegészített kályhák samtozása. Tüzhelyek és kályhák raklaron. Levenecsk, Csapó 87. 1333

Salgótarjáni „Perpetuum” kályhák iroda fűtésre kitudóek, eladók. Érdeklődni Közzeli Szövetkezet, Hunyadi-utca 5. sz. 552

Samu János OFB ENGEDELYES HIRDETESEI

Iroda: Deák Ferenc-utca 7. ELADÓ INGATLANOK:

Pesti fővonal mellett 14 hold prima fekete föld, holdankénti ára 1200 pengő, teher 5000 pengő, évi bért adnak érte holdanként 3 mázsa búzat. Kabán eladó 6 hold fekete föld, ára holdanként 1000 pengő. Közvellen Debrecen alatt legprimább 4 hold gyümölcsös, jó lakással 12.500 pengőért. Cserén 2 és fél hold barna homok. Bánkon 16 hold, holdanként 1120 pengő. Bánkon 12 hold, holdanként 600 pengőjével. Pályi útnál 50 hold. Városhoz 6 km-re 10 kat. hold legprimább fekete föld, berbeadva 50 mázsa búzáért.

Hangszer

Egy hosszú zongora eladó. Boldogfalva-u. 19. Ertekezni lehet 12-től 4-ig. 1379

Modern

hálo, konyha berendezés, hármas kombinált szekrény, rekamié, fotelek, szabó varrógép, rádió, antik komót eladó. Kossuth 51. 385

Piaci árak

Table with 2 columns: Baromfipec and Zöldseggpec. Lists prices for various goods like Liba, Kacs, Tyúk, Csirke, Tojás, Gyümölcspec, Körte, Szilva, Szőlő, Öszibarack, Dinnye, etc.

Pataky István

Ingatlanforgalmi irodája, Debrecen, Péterfia 53.

Földbirtok eladó 344 holdas, tanyaépülettel, nem is messze. Ara 159 ezer pengő, mind szántó-, repce-, búzatalaj. 50 holdas épületekkel, 700 P holdja. 170 holdas sok épülettel, 750 pengő holdja. 600 holdas, 700 pengő holdja. 40 és 30 holdas, 700 pengő és Debrecenhez közel 10, 20, 25, 26 holdasok. — Ház kisebb-nagyobb eladó, párszáz előjegyzésben, nagyobb házak is. Villa kisebb-nagyobb. — Ház eladó több Hatvan-

utcan, Csapó- és Diószegi, Kút-, Csillag-, Bercsényi-utcan, Külsővásártéren, Szepességi, Piac-Maróthy György-utcan és több más részben, külsőségeken is. — Föld- vagy házvételnél olcsó és hosszú időre szóló pénzkölcsönt is folyósítanak. — Ház- vagy földbemutató díjmentes. Földeladig ne előlegezzen le, míg velünk a helyszínen meg nem nézi. PATAKY v. földi Hszrtartó, Péterfia-u. 53.